

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 20
December 2018
číslo 10

Svetlo do rodín
Pokoj ľuďom dobrej vôle!

Svetlo do rodín

Pokoj ľuďom dobrej vôle!

Slávnosť Nepoškvrneného Počatia Panny Márie je najväčším tajomstvom, v ktorom nám Duch Svätý vyjavuje Božiu lásku a sám nás touto láskou naplňuje. Tento dar Božej lásky nás najviac priťahuje do našich rodín, k štedrému stolu, k dávaniu si darčiekov, k polnočnej svätej omši. Kdekoľvek sme vo svete, priťahuje nás to, spomíname. Nič nás neodradí od túžby byť spolu s rodinou, s blízkymi, hoci len v spomienkach. Dnes už aj starí rodičia, vdovci, vdovy, mnohí osamelí, deti v detských domovoch, rozídených za prácou v rôznych povolaniach, chorí v nemocniciach, kde nemôžu byť pri svojich najbližších. Od kiaľ sme vyšli - tam je ten prameň lásky, v ktorej nás Boh Otec stvoril na svoj obraz.

Na veľkom koncerte v americkom meste boli pozvané popredné osobnosti. Malý chlapec, spiaci v náručí svojho otca, uprostred programu zastavil celé predstavenie. Totiž mama toho dieťaťa účinkovala v hlavnej úlohe a chlapec časom spoznal hlas svojej matky. Tíško zavolať: „Mama“. Matka na tento hlas nereagovala. Chlapca to veľmi rozrušilo a začal plakať a ešte silnejšie kričal: „Mama“. Matka to nevydržala, prestala spievať. Všetko stíchlo. Pozornosť sa upriamila na matku s dieťaťom v náručí. Tá ho poláskala a s bozkom na čelo odchádzala v náručí pokojne so svojím otcom. A predstavenie za potlesku pokračovalo. Podobne aj dnes v jednom malom mestečku, na jeho okraji, v maštálke, ešte len malé nemluvňa prichádza zo svätého chrámu Nepoškvrnenej na tento svet a pozastavuje beh dejín celého vesmíru. Od jednoduchých pastierov, mudrcov a otvára nové dejiny katedrálam, kostolom, univerzitám.

Zneistený svet nachádza v malom dieťati novú nádej, poláskanie, detský úsmev, istotu pred hrozbou pýchy a moci dnešného sveta. Od prenasledovania pred neistotou utečencov, pred Herodesmi dnešnej doby. On nás berie do náručia: „Pokoj s tebou! Ja som tu až do skončenia sveta. Som tvoj otec, tvoja matka, tvoja rodina.“ Cítíme, že každé Vianoce sú stretnutím Svätej rodiny, ktorá je hodná jeho krásneho milovania. Cítme sa, že sme otcami, matkami, sme Máriou, Jozefom, že som stvorený ako dar pre tých, ktorí sú vedľa mňa, lebo aj ten vedľa mňa bol Bohom stvorený pre mňa ako dar od Boha. Otec svätej Trojice je pre Syna všetko a Syn je všetko pre Otca. Všetko, čo je na zemi, je vo vzťahu lásky so všetkým. Každá vec s každou. Toto je zlatá niť Vianoc. Touto niťou sú popretkávané všetky bytosti s Duchom Svätým, ktorý je Láska a sme aj slávou Bohu a pokojom ľuďom.

Naše stisky rúk, vinše, novoročné želania, stretnutia nech sú úprimné, nech vychádzajú z čistého srdca, vypratého v kúpeľi sviatosti zmierenia. Nech sú prežiaté svetlom viery a Svätého Ducha a rastú naplňované prameňom Božieho slova. Zo srdca si to spoločne želajme. Naše Spektrum nech je ľúčom týchto Vianoc.

d. o. František

**Miesto Narodenia Pána
v Bazilike Narodenia Pána
v Betleheme**

OBSAH

Svetlo do rodín2

KATECHÉZA

Homília na 3. adventnú nedeľu rok C... 4

Pastierský list sv. košických mučeníci... 6

Homília odpust sv. Ondreja 8

Homília odpust sv. Alžbety 10

ROZHOVOR

P. Jozef Humeňanský, RCJ12

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Možeme si vybrať18

Naša milá Pani z Guadalupe.....20

SPEKTRUM MLADÝCH

Edita Steinová a Vianoce22

Modlitbový zápas za kňazov24

Sv. Mikuláš v Holandsku25

Ahoj, kamáratí!26

Máš problém? (70. časť)27

Trampoty v manželstve (128. časť) .28

Stalo sa , stane sa29

Prehľad bohoslužieb30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda ml.

Vnúťorná predná: M. Magda

Vnúťorná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina

Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdová,

Monika Magdová, Paula Mihoková, Peter

Stašík, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvítaz.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Hviezda

**Vonku mrzne, snehové vločky
pokrývajú rozľahlú krajinu,
dnes v noci dozvieme sa všetci
radostnú novinu.**

**Na oblohe sa
jasná hviezda rozsvietila
a nám srdcia radosťou naplnila.**

**Ďaleko v meste Betleheme
v chudobnej maštálke
na sene, na slame,
narodilo sa dieťaťko malé,
Ježiško ho voláme.
Pokloniť do chrámu
podme sa mu všetci,
veď sú to pre nás
tak podstatné veci.**

**Sadnime si spoločne
k sviatočne prestretému stolu
a zaspievajme si spolu:
Budme všetci potešení...**

**Čas vianočný tak prežime v pohode,
lásky a svornosti
v spoločnej domácnosti.
A potom už
vianočným obdobím
budme čo najdlhšie naplnení
a s Ježiškom stále v spojení.**

Marta Pacovská, Široké

KATECHÉZA

3. adventná nedela cez rok C
připravil: Podbrezovský

Aká je cesta k najhlbšej a najčistejšej radosti?

Radosť je ovocím lásky

Milí veriaci, jedna stará legenda rozpráva, že keď Eva opúšťala raj, vzala si so sebou z raja džbán radosti. Ale keď zbadala pri bráne raja anjela s mečom, zľakla sa, pustila džbán z rúk a ten sa rozbil o kameň. Zostali z neho len biedne črepiny. Je to len legenda, ale dejiny ukazujú, že táto legenda je veľmi blízka skutočnej pravde.

Všetci vyhnaní z raja sme sa stali v tomto svete len zberateľmi drobných radostí. Podobne tak ako existujú zberatelia starožitností, obrazov, poštových známok, rôznych krabičiek, tak aj všetci ľudia hľadajú šťastie. Šťastie hľadáme všade - vo výstavných skrinách obchodov, na televíznej obrazovke, vábi nás najnovší model auta alebo komfortne zariadený byt, okúzľujú nás ďaleké cesty do zahraničia alebo zábavné podniky.

Veľký básnik renesancie Dante Alighieri vraj kedysi v neskorý večer zaklopal na kláštornú bránu a na otázku vrátnika, čo hľadáte v takej neskorej noci, odpovedal: „Hľadáam radosť.“ Radosť hľadáme i my i keď nám stále nejako uniká, vzdáva sa. Hľadanie radosti nás zne-

chucuje, zanecháva smútok, bolesť, horkosť, otravuje náš život. Ale radosť musí kdesi byť, keď po nej stále túžime, keď ju tak túžobne hľadáme, musí existovať, keď človeku je tak vrodená túžba po nej.

Už v Starom zákone bol vyvolený národ povolaný k radosti. Keď prorok Sofoniáš, ktorý žil sedem a pol storočia pred Kristom pozoroval, ako sa jeho ľud spreneveruje Bohu, obracia sa k modlám, ako mravne upadá, obracia sa k svojmu ľudu nielen slovami varovania a hrozby, ale z prorokových úst plynie tiež pieseň radosti: „Jasaj, dcéra Sionska, zaplesaj Izrael, raduj sa a vesel celým srdcom dcéra jeruzalemská. Pán Boh tvoj je uprostred teba, víťaz plesá radosťou nad tebou“ (Sof 3, 14-18a).

Možnože si Sofoniášovi poslucháči naplno neuvedomovali obsah týchto slov, možno ani on sám ich plne nechápal. To, čo bolo pre Sofoniáša len predzvestou, stalo sa pre nás skutočnosťou. Preto sa nečudujme, že svätý Pavol, i keď bol vo väzení, vyzýva veriacich v Krista k radosti slovami: „Radujte sa v Pánovi, opakujem, radujte sa. Pán je blízko.“

Smútok a stiesnenosť sprevádzajú nielen človeka 21. storočia, otravovali ovzdušie aj v prvých náboženských obciach. Možnože už od počiatku vládol čudný a pritom veľmi falošný názor, že kresťan je bytosť

nesmelá, obmedzovaná zákazmi a príkazmi, plná strachu a škrupulí. Prosto, že kresťan musí chodiť so sklonenou hlavou, so zachmúrenou tvárou. Je pravda, že život opravdivého kresťana nie je ľahký, ani pohodlný, ale je a musí byť radostný, i keď veriaci nežije bez starostí. Je to život plný obetí, odriekania, ale pritom nanajvyšš šťastný. Najviac radosti je tam, kde sa miluje.

Páter Pio napísal v liste z 18. apríla 1912 (bol to muž bolesti, mal päť rán Krista Pána na tele): „Dnes po svätej omši aký ohromný bol môj rozhovor s nebom. Pán Ježiš bol mojím nebom. Neboli tam už dve srdcia. Moje srdce sa stratilo v tom druhom ako kvapka v mori. Bola to radosť a šťastie, viac by sa nedalo ani znieť.“

Nuž aká je teda cesta k tej najhlbšej a najčistejšej radosti? Uchovať si vnútro bez ťažkej viny, aby Pán Boh bol nám a my Bohu čo najbližšie. Naše náboženstvo je náboženstvom radosti. Je radostnou zvesťou prinesenou Bohočlovekom. Prvé slová Kristovho posolstva boli výzvou k radosti: „Radujte sa a jasajte, lebo vás čaká veľká odmena“ (Mt 5,12). Horská reč Krista Pána je reč radosti a dokonalosti a je opretá o lásku k Bohu a k človekovi. No nezamieňajme si pojem radosti a veselosti. Veselosť zostáva vo sfére citov, radosť je ovocím ducha. Nie je možné zbierať ovocie

dokumentačná a ilustračná snímka: Martin Magda

prv, kým strom nevyrastie.

Radosť je ovocím lásky. Najväčším predmetom ľudskej lásky je Boh a v Bohu a skrze Boha ľudia a svet. V miere ako rastie láska k Bohu a ľuďom, rastie i opravdivá radosť. Priemerná láska obmedzuje, veľká láska povznáša a rozpaľuje. Preto svätci boli ľuďmi radosti. Smutný svätý je naozaj veľmi smutným obrazom človeka. Nie každý svätec je postavený na oltár, ale každý človek môže vyplniť svoj život radosťou. Stačí vyjsť zo svojho malého ja, venovať sa službe iným a radosť vyplní srdce človeka. Pretože čím viac dávame, tým viac dostávame, čím viac sa človek snaží obšťastniť radosťou druhých, tým viac ju sám zakúša.

Jedna staršia žena si adoptovala dieťa. Keď sa jej pýtali, prečo to urobila, keď mala predsa vlastné deti, odpovedala: „Keď moji synovia jeden za druhým opúšťali rodný dom a môj život bol ľahší a bez problémov, uvedomila som si, že už nie som tak šťastná ako kedysi. Najšťastnejšie roky môjho života boli, keď sme s manželom ťažko pracovali a obetovali sa pre početnú rodinu. Život bol ťažký, ale plný radosti.“

Z toho plynie, že radosť sa nerodí z majetku, z luxusného domu, auta, z pohodlného života, radosť nezaistí veľký finančný obnos v banke. Ani keď sa niekto vyhýba deťom v manželstve. Radosť pramení z čistého svedomia, rozvíja sa

a rastie v ovzduší lásky a dobroty srdca voči ostatným. V predvianočnej dobe musíme vynaložiť mnoho úsilia, aby sme sa radosti nezbavili vonkajšími zbytočnými starosťami. Smútok kalí život, radosť dáva životu zmysel. Smútok vážni človeka, radosť dáva slobodu. Smútok spôsobí chorobu tela a duše, radosť lieči. Smútok oslepuje, radosť ožaruje.

Pane Ježišu, urob, nech som nástrojom radosti. Urob, aby som nemyslel na seba, ale myslel na ostatných - aby som vlieval dobrotu tam, kde vládne zloba, lásku tam, kde je nenávisť, vieru, kde vládne pochybnosť, útechu, kde je smútok, aby som tak prežil tvoje narodenie opravdivo a naozaj. Amen.

Pastiersky list k 400. výročiu Sv. Košických mučeníkov

Košická arcidiecéza je diecézou mučeníkov, pripomína v pastierskom liste košický arcibiskup - metropolita Mons. Bernard Bober o príprave na významné jubileum.

Drahí bratia a sestry v Kristovi!

Ešte stále v nás doznievajú vzácne chvíle blahorečenia Anny Kolesárovej, ktoré sme zažili 1. septembra tohto roku v Košiciach. Účasť veriacich na slávnosti vyrazila dych aj najväčším kritikom. Ani sa nám nechcelo veriť, že naša nová blahoslavená vyvolá také silné odozvy, nadšenie a sympatie aj za hranicami Slovenska. Naša mučeníčka čistoty sa stala dôkazom, že svätosť nie je iba pre kňazov, rehoľníkov či zasvätených. Anka zrazu zapálila svetlo do pochmúrnych čias, ktoré žijeme. Lúčom svojho blahorečenia nás vyzvala, aby sme nepozerali iba do zeme, ale aby sme zdvihli hlavu a nezabudli sa pozrieť aj na slnko, ktorým je pre nás Ježiš Kristus.

Košická arcidiecéza je diecézou mučeníkov. Okrem Anky Kolesárovej bola iba pred niekoľkými rokmi blahorečená košická rodáčka Sára Šalkaháziová, panna a mučeníčka zo Spoločnosti sociálnych sestier, ktorú v Budapešti zavraždili nacisti kvôli tomu, že chránila a ukrývala členov židovského národa počas vojnových rokov. V minulom dvadsiatom storočí pribudli do mozaiky našich mučeníkov ďalší prenasledovaní laici a kňazi, ktorí sa vzopreli novej diktatúre komunizmu. Niektorí za to zaplatili vlastným životom, iní boli celé roky väznení a ďalším bola zakázaná verejná činnosť.

Azda sme si už zvykli na to, že katolícka viera zažíva odpor a prenasledovanie viac či menej v každej epoche svojich dejín. Od poreformačných čias nám v pamäti najviac rezonuje príklad Košických mučeníkov. Boli to traja katolícki kňazi, ktorých s Košicami navždy spojilo silné svedectvo ich vernosti Kristovi a Cirkvi. Boli to mladí kňazi. Sporadicky sa stretávali okrem iného aj v jezuitskom kolégiu v Humennom, no v septembri 1619 už všetci traja pôsobili spolu niekoľko mesiacov v Košiciach. Marek Krížin, ostrihomský kanonik, mal iba štyri roky po kňazskej vysviacke, Štefan Pongrác zo Spoločnosti Ježišovej mal za sebou tiež štyri roky kňazskej služby a Melichar Grodecký, tiež jezuita, bol päťročným kňazom. Celý región v tom čase trpel napätou politikou a spoločenskou situáciou. Miestne svetské authority sa vzopreli cisárskemu dvoru a zorganizovali viacero povstaní. Vynucovali si nezávislosť od Viedne i od Ríma a ich rebélie boli výrazne protikatolícke. Na Katolícku cirkev, Svätého Otca a na katolíckych kňazov nemali v tom čase jedno dobré slovo. Každú príležitosť využívali na to, aby likvidovali štruktúry obnovy katolíckej viery na celom širokom okolí.

Marek, Melichar a Štefan žili v prostredí silnej nenávisti voči katolíkom. Začiatkom septembra 1619, keď sa ku Košiciam blížilo vojsko Gabriela Betlena a skoro všetci katolíci z mesta radšej utiekli, naši mladí kňazi napriek tomu zostali a svedčili. Ich odvahu zostať však druhá strana vnímala ako najväčšiu drzosť a provokáciu. Mestská rada ich bez procesu odsúdila na smrť. Po dvoch dňoch väznenia, v noci zo šiesteho na siedmeho septembra 1619, ich vojaci kruto mučili. Vyzlečených ich kopali, udierali, sekali, nadávali im do pápežských psov a priviazaných k trámom na strope im horiacimi faklami prepálili boky. Pod zámienkou záchrany života ich vyzývali, aby zapreli svoje katolícke presvedčenie a vernosť pápežovi. A keď ani týmto trýznením nedosiahli svoj cieľ, rozhodli sa, že im zotnú hlavy. Počas mučenia, podobne ako Anna Kolesárová, aj títo traja kňazi vzývali sväté mená Ježiša a Márie. Ich telá agresori zneuctovali aj po smrti. Ako odstrašujúci príklad pre všetkých, ktorí by chceli žiť po katolícky, vhodili ich do žumpy.

Tieto krutosti, vykonané na nevinných kňazoch, otriasli obyvateľmi mesta a mnohí, hoci sa považovali za protestantov, začali prejavovať sympatie s prenasledovanými katolíkmi. Telá mučeníkov si vypýtala od Betlena zbožná grófká Katarína Pálffyová. S úctou ich preniesla najprv do kostola sv. Andreja, apoštola v Nižnej Šebastovej a potom do Hertníka. Nakoniec boli pozostatky mučeníkov prevezené do Trnavy, kde zostali až podnes. Pri ich hrobe sa udialo veľa nevysvetliteľných uzdravení a zázrakov. Za blahoslavených ich vyhlásil pápež sv. Pius X. v roku 1905 a svätorečení boli pápežom sv. Jánom Pavlom II. v Košiciach počas jeho návštevy Slovenska v roku 1995. Aj keď žiaden z týchto troch mladých kňazov nebol Slovák - Marek Krížin bol Chorvát, Melichar Grodecký bol Poliak, Štefan Pongrác mal maďarsko-slovanský pôvod - predsa sú naši, košickí! Je to dôkaz, že Katolícka cirkev bola vždy nadnárodná, prekonávala národnostné rozdiely a politické ambície.

Drahí bratia a sestry! Odvaha a vernosť troch svätých Košických mučeníkov nás vyzýva k jednote a vernos-

Relikviár troch Sv. Košických mučeníkov; snímka: Jaroslav Fabian

ti v našich rodinách, manželstvách, v kňazskom i zasvätenom živote. Žijeme v dobe, v ktorej sa na Katolícku cirkev pozerá s nedôverou a opovrhovaním. Zlyhania jednotlivcov sa neraz s obľubou zovšeobecňujú. Úmysel označiť všetkých duchovných za deviantov a zavrhnúť tak celú Božiu cirkev je evidentný. Keď sa nad tým zamyslíme, v niečom sa táto naša doba podobá na časy, ktoré prežívali Košickí mučeníci. Naša spoločnosť tiež potrebuje svedkov, ktorí by mali odvahu nahlas povedať: Nehanbím sa za to, že som kresťan-katolík! Nezakrývam ľudské zlyhania a hriechy členov Cirkvi, no ja chcem byť medzi prvými, ktorí prispejú k jej obrode a očisteniu! Naozaj, odskočiť by bolo to najľahšie, je to moderné, ale zostať a svedčiť aj v nepriaznivých okolnostiach, to je už hrdinstvo hodné večnosti. Je to mučeníctvo dnešnej doby.

V tomto zmysle vás všetkých chcem povzbudiť k hrdinskej odvahe a vernosti. Nech sa štvorsté výročie svedectva Košických mučeníkov v našej arcidiecéze stane príležitosťou na obnovu viery a vernosti. Povzbudzujeme k vernosti a čistým vzťahom našich mladých, pre ktorých vytvárame nové priestory na stretávanie sa v rozšírenom Domčeku Anky Kolesárovej vo Vysokej nad Uhom a tiež aj v pripravovanom Pútnickom dome blahoslavennej Anny v Obišovciach. Na posilnenie vernosti v manželstvách by som chcel každý rok pozvať všetky strieborné a zlaté jubilujúce manželské páry na ďakovné slávenie do košickej katedrály, aby bolo zjavné, že vernosť v manželstve je základom šťastných rodín i Cirkvi. Dôležitá je aj starostlivosť o kňazov, preto práve v tomto roku nadobudne konkrétnu podobu permanentná formácia našich kňazov.

V sobotu 1. decembra 2018 o 10. h pri slávnosti sv. Ondreja, na ktorú vás už teraz pozývam do Košíc, budú do celej arcidiecézy vyslané dva relikviáre s ostatkami Košických mučeníkov. Navštívia postupne každú farnosť. Preto vás veľmi prosím, aby ste ich prijali s úctou a vďačnosťou. Spolu s vašimi kňazmi sa na ich príchod do farnosti pripravte spoločnou modlitbou deviatnika. Takto im dajme najavo našu vďačnosť za to, že dnes môžeme vyznávať a žiť katolícku vieru tu, na východe Slovenska. Veľké jubileum Košických mučeníkov sa zavŕši v sobotu 7. septembra 2019 v košickej katedrále. Kiežby nám orodovanie našich mučeníkov napomohlo k obnove, očisteniu Cirkvi, pevným rodinám i novým a veľmi potrebným duchovným a kňazským povolaniam. K tomu nech nám pomáha Nepoškvrnené Srdce Panny Márie a nech nás všetkých žehná Všemohúci Boh Otec i Syn i Duch Svätý!

Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup - metropolita

Odpustová slávnosť sv. Ondreja

V sobotu 1. decembra sa veriaci košickej arcidiecézy stretli v katedrále pri oslave svojho diecézneho patróna svätého Ondreja. Táto slávnosť zároveň odštartovala prípravný rok na 400. výročie troch sv. košických mučeníkov. Sú nimi traja kňazi: Štefan Pongrác, Melichar Grodecký a Marek Krížin, ktorí 7. septembra 1619 počas povstania Gabriela Betlena zomreli v Košiciach mučeníckou smrťou.

Homília Mons. Bernarda Bobera, košického arcibiskupa a metropolitu

Milí spolupratelia v biskupskej službe, Marek a Alojz, drahí bratia kňazi, diakoni, rehoľníci, ctihodné rehoľné sestry, seminaristi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Keď Boh začína uskutočňovať nejaký svoj plán a projekt, začína v tichu a nenápadne. Nepotrebuje k tomu veľké reklamy a realizačné tímy. Boh si vystačí aj s tým málom, čo mu ochotný človek prinesie vo vlastných rukách, no ešte viac sa pritom spolieha na veľkosť ľudského srdca. Božie kráľovstvo nie je plné senzácií, ale rastie potichu.

Veď onedlho, počas adventu, nám prorok Izaiáš pripomenie aké vlastnosti má Pánov služobník a aký je Pánov pomazaný, povolaný a poslaný slepým otvárať oči a priniesť svetlo pre pohanov: Nebude kričať, ani hlasno volať, nebude na ulici počuť jeho hlas (Iz 42, 1-9).

Taký bol, je a vždy bude náš Pán Ježiš Kristus. Nepostavil svoje poslanie na moci a sláve sveta, ale na добрôte a láske pokorného srdca. A podľa tohto kritéria si vyberal účinné nástroje svojej dobroty a milosti. Hľadal si ľudí, ktorí sa mu dokázali otvoriť a odovzdať. Doslova si vyhľadával ľudí jednoduchých, ale s otvoreným srdcom.

Jedným z týchto jednoduchých ľudí bol aj apoštol Ondrej. Nebol ani intelektuál, ani teológ, ani politik. Bol to obyčajný rybár z Betsaidy pri Genezaretskom jazere. Spolu so svojim bratom Šimonom Petrom a s ďalšou dvojicou bratov Jakubom a Jánom tvorili, dalo by sa povedať, akýsi rybársky tím. A z takejto bežnej každodennej práce bol Ondrej vytrhnutý cez nečakanú udalosť. Dotkol sa ho Boží Syn a oslovil ho. Ondrej ho spoznal už skôr vďaka Jánovi Krstiteľovi. A preto Ondrej vo chvíli povolania pri rybolove nezaváhal. Povzbudil aj ostatných, aby sa nebáli dať seba samých k dispozícii Božím plánom.

Toto je podstatný odkaz apoštola Ondreja pre nás! Spolu s ním máme hľadať odpoveď na otázku: Chceme si žiť svoj vlastný život, alebo som otvorený pre Božie volanie, otvorený pre Ježiša, na mieste kde stojím, žijem a pracujem?! Som ochotný stať sa apoštolom, teda Božím poslaným - poslom viery a Božej dobroty?

Podobne ako Ondrej sme povolávaní všetci. Žiť s Ježišom a ohlasovať jeho Slovo a jeho princípy života - to je naše povolanie v dnešnom svete. Ježiš si povoláva do služby nielen kňazov a zasvätených, veď nádherným dôkazom povolania každého pokrsteného laika, je svätý život našej novej blahoslavennej Anky Kolesárovej, mučenícky čistoty.

Boli sme svedkami jej blahorečenia. Bolo to dielo, ktoré rástlo potichu, bez hluku, bez vytrubovania, často aj s určitou skepsou z radov samotných kňazov - či to má zmysel a či to dnes ešte niekoho osloví?! Ale i napriek váhaniu a kritike zo strany svetských médií, sa Ankin príbeh stal veľkým Božím dielom. Zostať verný Bohu, jeho čistej láske a jeho princípom sa skutočne oplatí! Anka nás teraz požíva a pomáha nám, aby sme aj my zabojovali o vernosť svojmu kresťanskému povolaniu. Ona nezaváhala a svedčila o Bohu aj v ťažkých okolnostiach života. Preto ani my nezahadzujeme svoje povolanie, nevzdávajme sa hodnôt Evanjelia len kvôli pohodlnejšiemu životu. Nežime svoj život iba pre seba, nežime ho tak, akoby sme žili iba pre tento svet! Začnime ho žiť viac v Cirkvi a pre Cirkev.

Aj keď všade okolo seba vnímame veľký tlak na naše rozhodovanie, nepodľahnime pokušeniu byť lákavými. Takto nás vyzval Svätý Otec František pred dvomi týždňami pri svätej omši v Dome svätej Marty. Kristova Cirkev má tichú povahu, prináša plody bez hluku, bez vytrubovania, rastie v skrytosti a často až po rokoch utrpenia prináša svoje voňavé kvety a bohaté ovocie. Taká je Kristova a naša Cirkev.

Pán nám vysvetlil ako rastie Cirkev - v Eucharistii a v dobrých skutkoch, aj keď, tie sa zjavne nedostanú do správ. Naša duchovná rodina rastie svedectvom, modlitbou, priťažlivosťou Ducha Svätého a nie skvelými podujatiami podľa vzoru sveta. Aj tie môžu pomáhať, ale často nás privádzajú do pokušenia lákavosti. Chceli by

snímka: Jaroslav Fabian

sme, aby sa Cirkev viac zviditeľnila. Ale, čo viac môžeme urobiť pre jej zviditeľnenie, ako odovzdať ju do Ježišových rúk?!

Vonkajškovosť teda nestačí! Ježiš, ktorý nás povoláva, si vybral cestu kázania, modlitby, dobrých skutkov, cestu kríža a utrpenia. Ak chceme ísť za ním, vyberme si tú istú cestu. Verme, že Cirkev rastie aj vďaka krížu, ktorému sa svet vyhýba. Podobne ako apoštol Ondrej, veľa pokrstených mužov a žien potvrdilo vernosť Ježišovi svojím vlastným krížom a svojou krvou. Cirkev rastie aj vďaka krvi mučeníkov. A dnes je ich mnoho. Je to zaujímavé - nedostanú sa do správ. Svet to ukrýva. Duch sveta neznesie mučeníctvo, ukrýva ho. My ho však nemáme prečo ukrývať, naopak, mučeníci pre Krista sú pre nás potvrdením, že ľudia sú aj dnes pripravení položiť svoj život za Evanjelium.

V septembri na budúci rok uplynie presne 400 rokov od mučeníckej smrti troch Košických mučeníkov. Traja mladí kňazi, ktorí zostali verní Svätému Otcovi a ani po krutom mučení nezapreli Katolícku cirkev, dokázali oveľa viac ako dobre premyslené a niekedy aj násilné plány vtedajšej rekatolizácie. Marek Križin, Melichar Grodecký a Štefan Pongráč sú zvlášť pre nás, košických kňazov, veľkou výzvou a hlasnou ozvenou práve vo chvíľach, keď nás prepadne pokušenie ísť vlastnou cestou, či zjednodušiť si svoje kňazské povolanie, keď si niekedy až úzkostlivo chránime privátnu sféru a svoj voľný čas. A to platí aj pre každého veriaceho muža či ženu - každý by mal zabojsť o vernosť vo svojom povolaní - v zasvätenom živote, v manželstve, v rodine i slobodnom stave, aby sme sa nebáli dať za Ježiša celý svoj život. Potrebujeme v sebe obnoviť túžbu po vernosti v povolaní - túžbu po vernosti Ježišovi!

Preto si pripomínáme našich troch hrdinov a preto sa chceme na významné výročie ich svedectva dobre pripraviť. Budeme ich prosiť o príhovor u Boha, o požehnanie pre našu arcidiecézu, pre naše rodiny. Ich

Možnosť získať úplné odpustky z príležitosti jubilea sv. Košických mučeníkov

Na základe žiadosti Mons. Bernarda Bobera, arcibiskupa-metropolitu, Apoštolská penitenciária zaslala oznam, že dar odpustkov z príležitosti jubilea sv. Košických mučeníkov bude možné získať od 1. decembra 2018 do 30. novembra 2019 na týchto miestach:

Katedrála sv. Alžbety

v Košiciach

Konkatedrála sv. Mikuláša

v Prešove

Bazilika sv. Egídia

v Bardejove

Bazilika Narodenia Panny

Márie

vo Vranove nad Topľou

Kostol sv. Vojtecha

v Gaboltove

Kostol ružencovej Panny

Márie

v Obišovciach

Kostol Najsv. Tela Pána

v Stropkove

Kostol sv. Jakuba

vo Veľkom Šariši

Kostol Božieho milosrdenstva v Košiciach

Kostol sv. Košických mučeníkov:

Fričovce, Humenné, Košice, Stanča, Stretava, Pusté Čemerné

Odpustky možno získať tiež pri uctení relikvií sv. Košických mučeníkov počas ich putovania - v čase ich prítomnosti v jednotlivých kostoloch Košickej arcidiecézy

kosti v týchto mesiacoch doslova ožijú a pohnú sa - rozbehnú sa do každej jednej farnosti, aby nás vytrhli zo skepticizmu a smutného pohľadu na svet a na Cirkev. Nie je všetko iba zlé! Tak často teraz počuť hlasy, že celibát je zlý, že hierarchia je zlá, že biskupi sú zlí, kňazi sú zlí, náuka Cirkvi je zlá... Mučeníci mali na to iný názor a zaplatili zaň vlastnou krvou!

Počúvajte ich teda dobre, čo nám chcú povedať. Aj po štyristo rokoch sú ich slová živé a ich skutky príťažlivé. Kiežby sa niečo z ich horlivosti a vernosti prilepilo na všetkých, ktorí priložia k ich relikviám svoje pery alebo prsty. Využime tento čas milosti - ďalší z veľkých Božích darov pre našu miestnu košickú Cirkev. Budujme v našej diecéznej rodine vzájomnú svornosť a spolupatričnosť, bez ohľadu na národnosť. Každý z nás, aj ako osoba, je síce iný, má inú povahu, iný charakter, ale každý z nás má niečo spoločné. Povoláva nás Pán! Vážme si na druhom to Božie povolanie! Očami Pánovho povolania sa pozerajme na tých druhých.

Drahí bratia a sestry! Všetci pokrstení sme bratmi a sestrami v Kristovi. Podstatou nášho povolania je láska a vernosť. Verná láska k Ježišovi a jeho Cirkvi! V modlitbe a slávení Eucharistie napomáhame rastu Cirkvi. Netreba veľa slov, ani veľké plány, ani roky skúseností. Stačí mať otvorené srdce plné túžby, pokory a horlivosti. Vžívajme Pannu Máriu, tak ako ju vyzývali naši mučeníci, aby nás upevnila vo vernosti. A ak raz príde Pán a zaklope, ak nás navštívi nejakou skúškou vernosti, alebo nastane čas prenasledovania pre vieru, neváhajme dať za Ježiša celý svoj život! Amen.

Odpustová slávnosť sv. Alžbety Uhorskej

Kult svätej Alžbety bol od 13. storočia rozšírený takmer po celej Európe. Svätá Alžbeta sa stala patrónkou manželiek, mladých matiek, chudobných a chorých, sirôt a vdov, pekárov a charity. Mesto Košice, ako aj tunajšia katedrála sú zasvätené tejto svätici.

V nedeľu 18. novembra bola v Košiciach odpustová slávnosť ku cti sv. Alžbety, patrónky katedrály a mesta. Slávnosť sa začala o 9. hod. svätou omšou v maďarskom jazyku, ktorej predsedal Mons. Zoltán Pásztor, biskupský vikár.

Nasledovala odpustová svätá omša o 10:30 hod., ktorej predsedal Mons. Bernard Bober. Ten vo svojej homílii vyzdvihol príklad a veľkosť sv. Alžbety a dôležitosť jej odkazu. Vo svojej dobe využila všetky prostriedky, aby pomohla svojim blíznym.

Homília Mons. Bernarda Bobera, košického arcibiskupa metropolitu

Prednádávnom som čítal krátku správu o jednom cestovateľovi, ktorý mal iba tri dni na to, aby po vycestovaní do Južnej Afriky čo najlepšie opísal situáciu v tejto exoticknej krajine. Zaujalo ma hlavne pomenovanie, ktorým označil článok, kde opísal svoje tri dni na cestách. Dal mu veľmi výstižný nadpis: Južná Afrika včera, dnes a zajtra! Týmto nadpisom vystihol nielen históriu tejto krajiny, ale aj celé tri dni svojej návštevy i vyhliadky do budúcnosti.

Hneď mi to pripomenulo známe logo jubilejného roka 2000, na ktorom dominoval nadpis: Kristus ten istý včera, dnes a naveky! Bol to tiež vynikajúci titul prevzatý od apoštola Pavla z listu Hebrejom, ktorý sme dnes čítali ako prvé čítanie: Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky! (Hebr 13, 1-8).

Toto je krásne Božie prisľúbenie, že Božia láska je nemenná, že je stále verná voči nám hriešnikom a že sa to nikdy nezmení, ani vtedy keď my budeme neverní. Apoštol nás v tom istom liste vyzýva, aby sme si všimli tých, ktorí nám hlásali Božie slovo a stali sa pre nás príkladom. Máme si všímať aj koniec ich života a máme napodobňovať ich vieru, ich lásku ku Kristovi. Lebo: Kristus je v nich - ten istý včera, dnes a naveky!

Kristus viditeľne pôsobil v živote tej, ktorú dnes oslavujeme - svätice zo začiatku 13. storočia - svätej Alžbety. Láska k ľuďom a láska k Bohu sa v nej spájajú a sú neoddeliteľné! Na jej živote vidno, že slúžiť ľuďom a urobiť ich trvalo šťastnými, možno jedine vtedy, keď sa skutky milosrdenstva spoja s láskou k Bohu.

Alžbeta bola mladá a krásna - vo vnútri i navonok. Bola to vysoko postavená šľachtická a predsa sa dokázala skloniť tak hlboko k všetkým biednym, aby preukázala lásku na tak vysokej úrovni! Keď mala 20 rokov, zomrel jej milovaný manžel. Zaopatřila deti, zariadila všetko potrebné a opustila svoj slávny hrad Wartburg. Prvú noc strávila v maštali. Ráno zašla k fran-tiškánom a po speve Teba, Bože, chválime, povedala: Teraz som konečne taká chudobná, ako bol Kristus! Jej zjednotenie s Ježišom bolo príťažlivé a oslovujúce. Každý to videl a ľahko rozpoznal. Alžbeta už žila iba pre

neho, doslova sa doňho zalúbila a sľúbila mu vernosť a jednotu s ním. A v jednej omilostenej chvíli vraj počula Ježišove slová: Ak zostaneš pri mne, aj ja zostanem vždy pri tebe! A zostal s ňou - ten istý včera, dnes i naveky!

S Ježišom plánovala a organizovala pomoc pre všetkých, ktorých stretla. Poznala ich osobné príbehy a vedela im dať do ruky prostriedky, aby sa aj vlastným pričinením dokázali vymaniť z biedy. Jej pomoc nebola jednorazová či chaotická. Alžbeta dobre poznala ako fungoval systém vtedajšieho sveta a vedela presne, čo má podniknúť, aby sa Boží projekt pomoci v tomto sebeckom svete udržal na dlhšiu dobu. Preto ani starostlivosť o chorých nezjednodušila iba na empatický prístup a utešujúce prisľuby. Alžbeta ešte spolu so svojím manželom a aj potom neskôr zakladala a budovala nemocnice a hospice. Nezostala iba pri rečiach, ale konala, robila, čo mohla a zo svojho obetovala vždy všetko. Robila to s jediným cieľom - všetko pre Ježiša!

Uvedomovala si, že Kristova Cirkve nie je len charitatívnou organizáciou, ona žije z Ježiša a pre Ježiša, pracuje k jeho chvále a jej jediným cieľom je zjednotenie všetkých ľudí s milosrdným Bohom, tu i vo večnosti.

Alžbeta veľmi dobre poznala spoločenské príčiny chudoby a preto konkrétne bojovala proti nespravodlivým praktikám vtedajšieho biznisu. Presne sledovala, či jedlo, ktoré prichádzalo na jej kniežací stôl, bolo získané spravodlivým spôsobom. Ak bolo daňové zaťaženie roľníkov príliš vysoké a zdieralo ich práve v rokoch neúrody, Alžbeta odmietala jesť takto vynútené potraviny. Takto bojkotovala spolu so svojimi priateľkami všetky princípy nespravodlivosti a zotročovania chudobných. Ovplyvňovala kniežací dvor a vplývala na šľachticov a vtedajších politikov, aby pre lásku k Bohu a hlas svedomia nezabúdali na ľudí, ktorí sú na okraji.

Svätá Alžbeta je tak aktuálna a tak presvedčivá aj pre dnešnú dobu, žeby sme mohli nahlas vysloviť pranie, aby nám Boh aj v tomto čase poslal takú poličku, právničku, lekárku, členku inteligencie, učiteľku, umelkyňu, akademičku, aktivistku, či významnú predstaviteľku spoločenského života! Boh nám v posledných desaťročiach takú jednu sv. Alžbetu už daroval v osobe svätej Matky Terezy, ale vždy znovu a na ďalších miestach potrebujeme nanovo vidieť toto Ježišovo svetlo lásky a pomoci.

Alžbeta mala veľkú odvahu zrieknuť sa svojho postavenia, obetovala i moc, slobodu a slávu svojho šľachtického stavu, zriekla sa svojho príjmu i majetku, len aby mohla konať a slúžiť - ale nie zhora dolu - ale na rovnakej úrovni s trpiacimi - ako chudobná pre chudobných!

Nenechala sa odradiť ani výsmechom, ani nepochopením okolia, ani tlakom vtedajšej verejnej mienky či dvornej etikety a nedala by sa odradiť ani terajšou politickou korektnosťou - povedala by vždy pravdu a myslím, že najhlasnejšie by za ňu hovorili jej skutky - najvnútornejšie spojené s Ježišom. Alžbeta je svedkom jednoty lásky k Bohu i lásky k ľuďom.

Dnešnej Európe by Alžbeta jasne odkázala, že akýkoľvek sociálny projekt v sociálnej sfére je neudržateľný na dlhšiu dobu, pokiaľ nevychádza z prameňa lásky ku Kristovi. Akákoľvek angažovanosť pre sociálne znevýhodnených, trpiacich a chorých sa bez lásky ku Kristovi rýchlo vyčerpá, radikalizuje, alebo predčasne stroskotá a povedie k rezignácii.

Alžbeta to dobre vedela a preto sa v jej službe vždy spája obetavé nasadenie s neustálou modlitbou. Znova a znova počas dňa odbehla do kaplnky, aby sa posilnila modlitbou, rozhovorom s Ježišom. Pýtala si od neho silu, radu, prosila o pomoc dobre formulovať slová útechy a žiadala si od Krista schopnosť dobre evanjelizovať každú úbohú dušu. Z Krista v Eucharistii čerpala odhodlanie obetovať sa až do krajnosti. Pri nohách Nebeskej Matky Panny Márie si vyprosovala schopnosť byť matkou všetkým chudákom. Práve kvôli tomu je Alžbetina služba príkladom pre nás veriacich.

Bratia a sestry! Možno si povieť: Ja by som to takto nedokázal - vždy znovu prerušiť prácu a venovať sa modlitbe! Ak to nedokážeme urobiť počas práce, tak potom prerušíme niekedy aspoň na chvíľu to nepochopiteľné strácanie času pred televízorom, či pri bezcieľnej komunikácii na sociálnych sieťach, aby sme cez silu modlitby mohli byť viac obetaví a presvedčiví v skutkoch! Staňme sa konečne ľuďmi činu, nezostávajme iba pri odovzdávaní informácií hovoreným či písaným slovom, formujme sa navzájom a motivujme jeden druhého dobrými skutkami.

Ježiš nám to pripomína v dnešnom evanjeliu: Milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým (Lk 6, 27-38).

Otvorené oči pre ľudí, ktorí potrebujú pomoc a jasný príkaz kresťanskej lásky k blížnym sú dostatočne silnou

motiváciou, aby sme konali skutky Božej lásky aj napriek tomu, že mnohokrát máme prázdne účty i vrecká. Veď keby sme sa vyhovárali na iba nedostatok peňazí, neurobili by sme nikdy nič.

Boh však dáva človeku silu prekonať všetky prekážky na ceste k službe všetkým ľuďom bez rozdielu. Lebo kto nezištne slúži ľuďom, oslavuje Boha! Preto apoštol Pavol hovorí: Milujte sa navzájom bratskou láskou, predbiehajte sa vzájomne v úctivosti, v horlivosti neochabujte, buďte vrúcneho ducha, slúžte Pánovi!... Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi. Navzájom rovnako zmýšľajte a nezmyšľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym (Rim 12, 9-16).

Drahí bratia a sestry! Nech sa raz všetky naše dobré skutky premenia pred Pánom života i večnosti na voňavé ruže, podobne ako v prípade svätej Alžbety. Verme, že Matka Božia Panna Mária ich ukáže a zanesie rovno k svojmu Synovi a pripomenie mu, že sme ho počas pozemského života zakaždým spoznali tam, kde bol vždy - v chudobných, trpiacich, chorých, vážnych, utečencoch, bezdomovcoch, opustených a pokorných - lebo on je v týchto maličkých vždy ten istý - včera, dnes a naveky!

Svätá Alžbeta, oroduj za nás a za naše mesto! Amen.

V Košickej arcidiecéze je slávnosť sv. Alžbety aj príležitosťou konať reálne dobro. Celodiecezna zbierka pod názvom „Dobročinná zbierka sv. Alžbety“, ktorá prebieha aj tento rok, napomôže vytvoreniu pútnického zázemia vo Vysokej nad Uhom.

Jaroslav Fabian,
ABU Košice

Fotomínka: Martin Magda

Rozhovor

P. Jozef Humeňanský, RCJ

Takmer presne po dvoch rokoch sa stretávame a s prosbou o rozhovor žiadame nášho duchovného otca, pátra Jozefa Humeňanského, rogacionistu.

Duchovný otec, prežili ste ďalšie dva roky života na misii v Afrike, vzdialený od domova, od rodiny. Aká je to pre vás doba - krátká, dlhá, náročná?

Dva roky sú viac ako sedemsto dní. Ale človek už žije tam. Vlastne som už v Afrike viac ako 19 rokov. A môj nový domov a rodina je tam. Príšť domov po dvoch rokoch? Zatiaľ sú ešte rodičia

pri živote, tak to je pre mňa obrovská radosť a vďakyzdvávanie Pánu Bohu za to, že mi ich dal, že sú ešte pri sile, že sa môžeme stretnúť. A že mi stále dodávajú odvahu. Ich život ma inšpiroval na to, aby som sa zasvätil Bohu. A hoci som už v tomto roku oslávil 55 rokov života, človek stále ostáva ako dieťa a stále u tých rodičov nachádza pra-

meň, kde si môže utíšiť smäd. Porozprávať sa, vyznať sa a nazbierať novú silu, aby mohol ďalej pokračovať.

Určite je potrebné, a nielen pre kňaza, mať také zázemie v rodinách.

Je to nádherné. Človek sa vracia domov a vracia sa v spomienkach na detstvo, na všetko, čo sme prežili. Boli aj chvíle ťažké, skúšky, všelijaká nepriazeň. Ale nakoniec predsa len zmierenie a taký nádherný život. Od detstva sme s mamou chodili po odpustoch. Možno niekedy ani nie veľmi radi, ale išli sme. Či už Obišovce, Malá Vieska, Levoča a, samozrejme, naša svätá Anna. Mama je teraz ženou modlitby. Už je veľmi slabá, ale modlí sa. A modlí sa skoro bez prestania aj s pomocou kresťanských médií ako rádio Lumen a televízia Lux. Ale stále je pri modlitbe a prosí

za nás všetkých. Obetuje aj veľa obiet za kňazov, nielen za mňa, ale za všetkých kňazov, za Svätého Otca.

Dopočuli sme sa, že ste zmenili miesto vášho pôsobiska. Porozprávajte nám o týchto zmenách, ktoré sa udiali vo vašom živote.

V minulom roku 2017 som dokončil ôsmy noviciát, to znamená, že som 8 rokov robil majstra novicov. No a keď som skončil 8. septembra, tak som si povedal, že v Rwande som už bol viac ako 17 rokov, že treba zmenu. V Kamerune máme štyri misie a sú tam veľmi mladí kňazi. A keďže som aj teraz zodpovedný provinciál pre Afriku a Kamerun som veľmi dobre nepoznal, tak som sa rozhodol predsa len ísť tam a žiť spolu s tými mladými spolubratmi, ktorí zaiste potrebujú ešte nejaké formovanie. Predtým som ich mal vo formačnom procese,

keď boli študentmi filozofie alebo som ich mal v noviciáte. A teraz začínajú. Majú aj dôležité úlohy ako zodpovednosť za svojich veriacich. Tak som ich chcel podržať, žiť s nimi. To bola prvordá úloha. A, samozrejme, v Kamerune potrebujeme viac kňazov ako v Rwande. Tam máme šesť spoločenstiev a viac kňazov. Aj z tohto dôvodu som išiel do Kamerunu. Vraciam sa do Rwandy, lebo som zodpovedný aj za Rwandu. Teraz po mojom návrate sa najprv vraciam do Rwandy a až potom neskoršie, na začiatku decembra, pôjdem do Kamerunu.

Aj v Kamerune máte teda svoju misiu?

Naša africká provincia má desať spoločenstiev spolu v celej Afrike, z toho 6 je v Rwande a 4 v Kamerune. Dokonca jednu misiu máme aj vo Francúzsku, kde už naši kňazi z africkej provincie tam

snímka: Martin Magda

snímka: Martin Magda

pracujú v jednej farnosti. To bolo jedenásť farností, z ktorých naši kňazi urobili jednu. Starajú sa o ňu a urobili nádherný apoštolát. Teraz cez prázdniny som tam bol a potešil som sa, lebo som počúval svedectvo ľudí, aj starších, aj mladších. Tá farnosť bola najprv taká zaspátá, ale teraz krásne ožila, bolo tam 31 krstov, 11 sobášov. Robia tam nádherný apoštolát. Najmä ľudia v niektorých mestečkách a niektorí starostovia prišli poďakovať, že sú tam naozaj príkladní kňazi. Takže sme hrdí na to a prosíme, aby vytrvali na tejto ceste.

Nahradiť vás vo funkcii majstra noviciátu niekto v Rwande?

Áno, je tam nový majster a je Afričan. Po tom sme stále túžili, aby vo formácii boli už Afričania. Lebo nás tam nie je veľa. Aktuálne sme len štyria misionári. Dvaja sme Slováci. Vlastnil Chova-

nec tu z Abramoviec z farnosti Raslavice. Pôsobí v dome pre opustené deti a dvaja Filipínci. Ostatných 31 kňazov je afrických. Tých, ktorých sme vyformovali.

Kolko je Kamerun geograficky vzdialený od Rwandy?

Vzdialenosť môže byť do 2 000 kilometrov. Kamerun je v strednej Afrike na pobreží Atlantického oceánu. Je to obrovská krajina. V porovnaní s Rwandou je 20 krát väčší a má viac ako 460 000 km². Rozlieha sa od púšte Sahara až pod rovník. Sú tam pralesy a obrovské pláne.

Aká je tam politická situácia? Je tam pokoj?

Nie, je tam obrovské napätie. Väčšina Kamerunu je frankofónna, t.j. hovoria francúzsky, ale pri hraniciach s Nigériou sú dve provincie, kde sa hovorí anglicky, lebo to boli bývalé anglické kolónie. Teda Veľká Británia

okupovala Nigériu a tie dve provincie tiež. Centrálna vláda tieto územia zanedbala. Sú tu veľmi ubiedené časti Kamerunu. Títo ľudia sa teraz búria a chcú nezávislosť. 1. 10. 2017 vyhlásili nezávislosť nového štátu Ambazónia. Tam je rieka Ambo a separatisti, rebeli ju považujú za prirodzenú hranicu medzi Kamerunom a samostatnou republikou Ambazónia. Nijaký štát ju samozrejme neuznal, ale vytvorili si už svoju hymnu, štátny znak, aj prezidenta dokonca majú. Zaistili ho v Nigérii a odovzdali Kamerunu. Už viac ako šesť mesiacov nevedia, čo je s ním. To je to obrovské napätie a separatisti robia teroristické útoky. Už tri roky je tam zakázané chodiť deťom do školy, lebo napätie trvá od roku 2016. My sme v minulom roku postavili 2 školy a deti nemôžu ísť do školy, aby sme neriskovali ich živo-

ty, lebo separatisti nechcú, aby ten štátny systém fungoval. Vela budov tam podpálili, hlavne súdov. Problém je to, že všetky autority v anglicky hovoriacej časti prichádzajú z francúzskej časti a ani nevedia anglicky. V Kamerune je veľký neporiadok a politický chaos. Teraz 7. 10. 2018 boli prezidentské voľby. Prezidentom sa znova stal ten istý prezident, ktorý je už 37 rokov pri moci a má 86 rokov. Lebo všetko sú rôzne machinácie a podvody. Krajina je obrovská a svojím spôsobom bohatá, ale je tam obrovská bieda. Najmä v tom anglicky hovoriacom Kamerune, kde máme misiu. Takže väčšinu času žijem v tej misii.

Keď sme naposledy spolu robili rozhovor, tiež ste nám trochu priblížili politickú a spoločenskú

situáciu v Rwande, ktorá bola tiež napätá. Teraz to tiež nemá te z tohto hľadiska pokojnejšie.

Áno, momentálne to nie je dobré. Asi ste počuli alebo videli v správach, že v júli tam zavraždili kňaza a asi pred tromi týždňami zabili jedného seminaristu, popravili ho pred kostolom. Samozrejme sa nevie, kto to bol, lebo separatisti to zhadzujú na vládnych vojakov a vládni vojaci zase na separatistov. Ale robia sa veľké zločiny, vládne tam strach. Ak by som mal charakterizovať obyvateľstvo Kamerunu, sú to extroverti, veselí a radostní ľudia, veľmi majú radi futbal. Teraz, keď vládne napätie a strach, tak je to čosi nevídané. Vlastne od roku 1962, kedy získali nezávislosť, tam nijaký nepokoj alebo vojna neboli. Aj keď boli zmeny

prezidenta a štátny prevrat, ale viac-menej sa to všetko odvíjalo v pokoji, teraz je to iné.

Myslíte si, že je to od niekoho iniciované?

Určite to niekto financuje. Tí separatisti by to sami nemohli robiť. V Afrike sa vedie skrytá vojna medzi Francúzskom a na druhej strane je Veľká Británia s USA. Všetko to vedie k tomu, aby jedna alebo druhá strana získala moc nad tým-ktorým územím a tým aj nové zdroje pre svoju ekonomiku. Štáty západnej Európy a USA potrebujú, aby mohli fungovať stále, ich staré kolónie. Len niekdajší kolonializmus sa zmenil na neokolonializmus, stále je tam boj. A nakoniec, keď sa bijú medzi sebou, Čína víťazí. Ju nezaujímá politika, len ekonomická stránka, čo najviac z týchto afric-

snímka: Martin Magda

kých štátov vyťažiť. Všetko sa berie - drevo, nerastné bohatstvo. A ľudia z toho nemajú nič, je tam bieda a hladomor.

Teraz sa vráťme znova k vašej misii. Aké máte ciele, čo by ste chceli dosiahnuť?

Máme nové misie. V posledných dvoch, troch rokoch sme otvorili dve nové misie. Tam sa stavia všetko - obydlia pre kňazov, kaplnky, lebo sväté omše sa slúžia pod holým nebom, pod stromom. Celú infraštruktúru musí najprv postaviť, nie sú tam cesty. To je vlastne nové územie, ktoré treba od základov začať budovať. V Afrike je to tak. Tam nás biskupi volajú do svojich diecéz. Máme veľa pozvaní z Čadu, Nigeru, z Madagaskaru. Máme kňazov už aj zo Stredoafrickej republiky, z Konga, už v štyroch afrických krajinách máme kňazov. Ale našich kňazov misi-onárov nemôžeme len tak niekde poslať. Takže snažíme sa otvárať nové misie aj na západe Európy, ako som spomínal misiu vo Francúzsku. Teraz máme pozvanie aj z Kanady. Na budúci rok možno otvoríme misiu v Kanade. Tam získame nejaké ekonomické prostriedky a potom môžeme v Afrike otvoriť nejakú ďalšiu misiu na novom území.

Vrátim sa späť k vám, páter Jozef. Myslím, že môžem hovoriť za mnohých, ktorí počúvali vaše homílie počas vami slúžených svätých omší, že sú úžasné. Viete veľmi krásne a dopodrobna vysvetliť Sväté písmo, akoby preložiť ho do zrozumiteľných viet, ktoré musí pochopiť každý. Povedal by som, že sa v nich odráža Božia múd-

rosť a zrelosť. Ako to vy vnímate? Máte pocit, že vás to dlhoročné pôsobenie na misiách po tejto stránke obohacuje?

Homília, ktorú povie kňaz, je niečo, čím žije, je to výsledok jeho života. Čo človek zažije každý deň. A, samozrejme, študujem Sväté písmo a aj vyučujem Sväté písmo. To je náš každodenný chlieb. Ale aj meditácie, čítanie Božieho slova a reflexia nad tým Božím slovom. Čiže jedno s druhým. Tu mám stále trochu obavy, hlavne čo sa dĺžky homílie týka. Keď máme v Afrike svätú omšu, tak tam môžem kázať aj 45 minút, aj hodinu a ľudia počúvajú, je to také živšie. Niekedy sa niečo opýtam detí, dospelých. Je to taká interaktívna homília. Ale tu je to iné. Svätá omša trvá 45 minút a do tohto času sa musíme zmestiť, káže sa tých sedem až dvanásť minút. Tak ja mám homíliu dlhšie. Dnes mi synovec povedal: „Ujo Jožko, ja som počas vašej kázne počítal a prišiel som až po 800.“ Samozrejme, že mi to povedal žartom. Ale hovorím, homília je výsledkom osobnej skúsenosti s Bohom a každodenný vzťah s ľuďmi.

Čo si myslíte, čím to je, že si mnoho z nás, praktizujúcich kresťanov, nenachádzame čas na čítanie Svätého písma a rozjímanie nad ním?

Žije sa príliš rýchlo, žijeme na vysoké obrátky, ľudia sa nevedia zastaviť. Stále majú naponáhlo. To sa týka všetkých činností, kostol a svätú omšu nevynímajúc. A potom prídu domov a zase im chýba čas. Zabúdame, že čas je dar, treba si ho vážiť a treba ho žiť naplnene. A všetké-

mu je potrebné dať čas. A týka sa to aj duchovného života, aj modlitby, všetkého, čo je v našom živote. Aby to len tak nepretieklo v našom živote, tak ako Gréci hovorili chronos - niečo, čo sa pomíňa. Ale ten milostivý čas charos - čas Božieho navštívenia. Vo všetkom, čo robíme, v každej našej práci alebo v osobnom nasadení, v rodinnom živote a potom v duchovnom živote, aby sme sa nestali otrokmi času, ale aby sme vedeli čas žiť a mať čas ďakovať.

Je to s tým zaneprázdnením ľudí aj v Afrike tak ako u nás?

Zatiaľ ešte nie, ale v tých veľkých mestách, hlavných mestách, ako napríklad v našej misii, ktorú máme pri hlavnom meste, tam už je život viac ubehaný. V miestach ako napríklad pri nigérijskej hranici, v horách, tam je to ešte spomalenejšie. Tam je to tak, že keď ľudia prídu na svätú omšu, častokrát je to aj z veľkej diaľky, aj viac ako 20 kilometrov a svätá omša trvá aj 2 alebo 2 a pol hodiny, keď nie sú sviatosti. Keď sú vysluhované sviatosti, trvá aj 4 hodiny aj viac. Po svätej omši sa spoločenstvá stretnú, meditujú a rozprávajú sa, vymieňajú si názory o Božom slove. Aj tam tá uponáhľanosť pomaličky prichádza.

A teraz podme späť k nášmu farskému spoločenstvu. Keď príde te domov po dvoch rokoch, vidíte aj u nás nejakú zmenu, myslím po duchovnej stránke? Pozitívnu alebo negatívnu?

Nemôžem to tak posúdiť. Čo ma stále teší je to, že ľudia chodia do kostola. Aj mladí, aj starí a najmä v nedeľu. Už cez týždeň je

snímka: Martin Magda

vidieť, že je to menej, ale teší má, že je tu stále záujem o duchovné veci. Niektorí ľudia, ktorí ma zastavili, pýtajú sa ma na mnohé veci, ohľadne viery, nie je im ich viera ľahostajná. Lebo viera je doprevádzaná rozumom, aby niečo z tej viery pochopili. Takže ľudia sa zaujímajú. Boli to aj mladí, aj deti, ktorí mi kladli niekedy hlboké otázky, týkajúce sa existencie a viery. Toto ma teší, že je stále záujem o veci duchovné a že to neupadá. Nemám strach o budúcnosť, aj keď nevieme, čo sa stane zajtra, pozajtra, ale o budúcnosť viery strach nemám. Zatia, je veľa vecí vo svete, ktoré nás lákajú. Ale myslím si, že korene kresťanskej viery a života tu sú a ja verím v peknú budúcnosť či už v našej farnosti, ale aj celkovo v cirkvi.

Na záver nášho rozprávania, vás, duchovný otec, poprosím o du-

chovné povzbudenie alebo odkaz pre všetkých našich farníkov a našich čitateľov.

Ľudia niekedy nevedia, čoho sa majú v živote uchytiť, čo má silu a moc. My sa častokrát stávame otrokmi nášho strachu, bojíme sa o kariéru, o rodinu, bojíme sa o mnohé veci. Ale my sa musíme oslobodzovať od strachu. Toto je veľmi dôležitá vec - nebáť sa. V prvom rade nebáť sa žiť vieru, žiť naše náboženstvo, naše presvedčenie, aj keď nás to stojí obeť. Žiť vieru napríklad v manželskom živote. To znamená vedieť sa povzniesť, vedieť odpustiť, vedieť sa zmieriť. Žiť vieru ako rodičia, ako vychovávateľa svojich detí. Nebáť sa kľaknúť si na kolená, zložiť ruky a ísť do kostola, vyznať svoju vieru. Nebáť sa odpúšťať, aby sme nenaháňali strach jeden druhému, rodičia deťom, deti rodičom.

A potom, aby sme sa oslobodzovali od strachu, aby sme žili pokojnejší život, lebo sme pod tlakom a ten tlak nás núti k všelijakým veciam. Prečo sa ponáhľame? Pretože sa bojíme, že budeme nedochvilní. To sú veci, ktoré sme si vsugerovali a nie sú reálne. Takže oslobodzovať sa od týchto napätí a tlakov a žiť spokojnejším životom. Niekedy musíme ísť proti prúdu. Musíme sa zastaviť, porozmýšľať a dať sa cestou úplne odlišnou. Možno je treba niekedy dať úplne iný smer a toto nám môže pomôcť vyslobodiť sa z tých tlakov a napätí.

Ďakujem za rozhovor a do ďalšej vašej misionárskej činnosti vám vyprosujeme veľa Božích milostí, veľa požehnaní, trpezlivosti a sily a ochranu našej nebeskej Matky Panny Márie.

pripínavili: Mgr. M. Gondová,

M. Magda

Môžeme si vybrať

Pred časom (presne 16. novembra) sme v evanjeliu svätého Lukáša čítali o tom ako Ježiš hovorí učeníkom, že ako bolo za dní Noema, tak bude aj za dní Syna človeka. Ľudia jedli, pili, stavali, kupovali a predávali, ženili sa a vydávali až do dňa, kedy Noe vošiel do korábu a prišla potopa a zahubila všetko. A ďalej Ježiš dodáva: „Kto sa bude usilovať zachrániť si život, stratí ho a kto ho stratí, získa ho. V tú noc budú dvaja spať na jednej posteli, jeden bude vzatý, druhý sa ponechá a dve budú mlieť, jedna bude vzatá, druhá sa ponechá“ (porov. Lk 17, 26-30).

Nie náhodou spomínam toto Lukášovo evanjelium. Nie v tom zmysle, aby som šířila negativizmus a strach, ale preto, že žijeme čas, o ktorom Panna Mária v svojich posolstvách svetu hovorí, že je to požehnaný čas, čas, ktorý nám dáva Boh, aby sme si našli cestu k nemu.

Aktuálne prežívame jedno z najkrajších období v liturgickom roku - je to obdobie adventu - radostného očakávania príchodu Božieho Syna medzi nás ľudí. Radosť a nádej - to sú hlavné atribúty, ktoré nás majú naplňovať po tieto dni.

Ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali, kupovali a predávali, atď., to nám hovorí evanjelium, ktoré je stále aktuálne. Keby sme sa pozreli do všetkých tých nákupných centier a trhov, čo sa tam aktuálne deje? No kupuje sa, predáva sa, je sa a pije. Áno, samozrejme, všetci ideme niečo kúpiť na Vianoce. Ale Ježiš hovorí o tom, že jeden bude vzatý a druhý sa ponechá. Akoby Božie slovo nič nehovorilo o tom, ktorí budú tí, čo sa vezmú, ktorí tí, čo sa ponechajú. Ježiš nespomína, že jedni sa modlia a chodia do chrámov, jedni sa postia, čítajú Sväté písmo pri zažatom adventnom venci. Nie, Ježiš ich takto neškatuľkuje. On vie, že prosto veci dennej potreby, ako je napríklad nakupovanie a varenie, robíme všetci a aj veci duchovnej potreby, ktoré som vyššie vymenovala, robíme všetci tí, čo sme boli pokrstení alebo by sme aspoň mali robiť. Ale jedni s tým, že im to má pripomenúť príchod Mesiáša, že túžia aspoň v tomto čase radostného očakávania úprimne budovať svoj vzťah s Bohom a iní len preto, lebo to tak robia všetci, lebo je to tradícia, lebo sa to tak má.

Aj v tomto roku nám Jenčovci a Čechovci postavili nádherný adventný veniec;

snímka: M. Magda

A len o kapitolu predtým svätý Lukáš, evanjelista približuje tým, ktorí v srdci o sebe pyšne zmýšľajú a myslia si: to my sme tí, čo sa aj modlíme, aj chodíme do kostola, aj si sem-tam niečo náboženské prečítame, že aj tu sa hovorí o dvoch. Dvoch, ktorí vošli do chrámu. Jeden, ktorý hovorí: ale to ja som ten dobrý, nie ako tamten, čo tam stojí v kúte. Nuž my dobre z tohto evanjelia vieme, že z chrámu iba jeden vyšiel ospravedlnený.

A tak aj v tomto krásnom predvianočnom čase nás chce Boh pozvať, aby sme vnímali, že máme byť jedným, jednou z tej dvojice, o ktorej Ježiš hovorí. Môžeme si vybrať v tomto zhone kupovania a predávania, jedenia a zhánania. Môžeme si slobodne vybrať, či opäť prežijeme obdarovanie Božím Synom. Ak si vyberieme, že ho prežijeme v pýche a v egoistickej oslave, len nech mi nič nechýba, znova môžeme byť jedným, jednou z tých dvoch. Tak ako prišli chudobní pastieri, ale aj vznešení králi a klakli si pred jasličky, tak aj nás Boh pozýva, aby sme sa sklonili, vďaka vzdávajúc a oslavujúc príchod Božieho Syna na svet. Lebo Boh tak miloval svet, že poslal svojho jediného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale mal večný život.

Boh chce a túži, aby si bol ty a ja medzi tými zachránenými a prežívali sme to, o čom spievali anjeli po narodení Ježiška. Že máme a môžeme zažívať slávu Boha a pokoj, ale nie hocijaký, ale Boží pokoj všetkým ľuďom dobrej vôle. Pokoj, radosť a evanjeliová moc Lásky nás túži sprevádzať nielen v tomto vianočnom čase, ale aj mimo neho. Kristus sa pre nás rodí a my máme byť Bohu za to znova vďační.

Mgr. Martina Gondová

Nové pútnické miesto arcidiecézy

Kostol Sedembolestnej Panny Márie vo Vysokej nad Uhom, v rodisku bl. Anny Kolesárovej, panny a mučenice, bol dňom 1. novembra 2018 ustanovený za pútnické miesto (1261/18). Okrem pravidelných podujatí, ktoré sa tam každoročne konajú, sa začína s pútnickým programom pre všetky vekové kategórie: pravidelné sv. omše v nedeľu o 10. hod. a vo štvrtok o 17. hod. Každú 3. sobotu v mesiaci bude pútnická sobota s programom o 15. hod.

Ponúka sa aj možnosť prijatia pútnikov - skupiny (ružencové bratstvá, farské a iné spoločenstvá) i jednotlivcov.

Je potrebné sa vopred nahlásiť a dohodnúť putovanie: pavlovce.farnost@gmail.com alebo 0950 539 695. Informácie aj na annakolesarova.sk, farnost-pavlovce.webnode.sk, domcek.org

snímka: M. Magda

ThLic. Michal Jenča, čestný kanonik

Naša milá Pani z Guadalupe, Mexiko

V mesiaci novembri som absolvoval púť do Guadalupe v Mexiku, kde sa v roku 1531 Panna Mária zjavila indiánskemu kresťanovi Juanovi Diegovi.

Mexiko leží v južnej časti Severnej Ameriky a je celosvetovo štrnástou najväčšou krajinou sveta. Má 110 miliónov obyvateľov. Pôvodnými obyvateľmi Mexika sú Indiáni, ktorí tvoria dnes 30% populácie. Medzi najpočetnejšie kmene patria Nahuovia (potomkovia Aztékov), Mayovia a Zapotékovia. Väčšinu populácie tvoria miešanci Indiánov a belochov, nazývaní Kreoli.

V r. 1519 prišli španielski dobyvatelia do Mexika pod vedením kapitána Cortésa. Po dobytí krajiny Španielmi prišli prví misionári pod vedením biskupa Zumárragu. Misionári tu postavili nové kostoly, nemocnice, školy. Medzi prvými Aztékmi, ktorí sa dali pokrstiť, bol aj Juan Diego, pôvodným menom Cuauhtlatohuac.

Keď mal Diego 57 rokov, 9. decembra 1531 sa mu na kopci Tepeyac zjavila Panna Mária - dáma očarujúcej krásy. Jej odev svie-

til ako slnko a lúče, ktoré z Neja vychádzali, presväcovali skaly a okolie. Mladá dáma mu s úsmevom povedala: „Ja som Nepoškvrnená Panna Mária, Matka pravého Boha, cez ktorého všetko žije, Pána všetkých vecí, Pána neba a zeme. Je mojím želaním, aby Mi tu postavili Boží dom, kde celú svoju lásku, svoj súcit a milosť, svoju pomoc a ochranu chcem preukázať a venovať ľuďom. Ja som vaša milostiplná Matka, Matka všetkých ľudí, všetkých tých, ktorí Ma ľúbia, ktorí ku Mne volajú, ktorí majú ku Mne dôveru. Tu chcem vypočuť váš plač a vaše starosti, zmierniť a liečiť vaše utrpenie, vašu núdzu a vaše nešťastie.“

Pri zjavení 12. decembra 1531 Diego Panne Márii povedal, že sa ponáhľa do mesta po kňaza, pretože jeho strýko je veľmi chorý. Panna Mária mu povedala: „Nič ťa nemá vystrašiť, nič ťa nemá zarmútiť, nič nemá tvoju tvár, tvoje

srdce zatemniť. Neboj sa tejto nemoci, ani nijakej inej nemoci alebo nejakého trápenia, nejakej bolesti. Či nie som tu, tvoja Matka? Nie si tu ty v mojom tieni, pod mojou ochranou? Nie som prameňom tvojej radosti? Nie si v záhyboch môjho pláštá, v mojich rukách? Potrebuješ ešte viac, ako to? Nenechaj sa kvôli chorobe tvojho strýka znepokojiť, lebo on na túto chorobu nezomrie. Práve teraz, v tomto okamihu, je vyliečený.“

Keď Juan Diego navštívil po zjavení Panny Márie biskupa, františkána Juana de Zumárragu, ktorý viedol katolícku misie medzi indiánskymi Aztékmi, biskup najprv nemal čas a prijal ho až na druhý deň. Biskupovi povedal, že mal viackrát zjavenia Panny Márie. Odovzdal mu odkaz, že Panna Mária si želá, aby na pahorku Tepeyac postavili kaplnku. Biskup si žiadal nejaký dôkaz. Juan odišiel smutný a na druhý deň sa takto vyžaloval Panne

Márii: „Presvätá Panna Mária, otec biskup mi nechce veriť a žiada si nejaký znak na potvrdenie zjavenia.“

Panna Mária v podobe krásnej žiarivej devy mu povedala: „Zajtra chod' na vršok Tepeyac a nazbieraj z kvetov, ktoré tam nájdeš. Zanes ich biskupovi, aby ti uveril.“ Na druhý deň zavčas rána Diego zašiel na vršok a našiel medzi skalami, kde takmer nič nerástlo, krásne kvety, ktoré nepoznal, pretože v Mexiku nerástli. Boli to krásne červené kastílske ruže. Diegov údiv bol veľký, lebo bol december a teplo v tú noc klesla pod bod mrazu. Juan natrhal veľkú kyticu ruží a uložil ich do svojej veľkej zástery (domorodci ju nosia vpredu a nazývajú ju tilma). S radostou sa ponáhlal do biskupského sídla. Keď sa objavil pred biskupom a jeho domácimi (bol tam aj druhý biskup Don Sebastian Ramirez Fuenleal, nový guvernér pre Mexiko a tlmočník Juan Gonzáles), rozpustil zásteru a všetkým ukázal krásne červené ruže. Všetci prítomní zhíkli od prekvapenia. Ale údiv a prekvapenie sa mnohonásobili, keď prítomný biskup so svojimi domácimi zazrel na tilme obraz mladej peknej devy. Deva mala oblečené šaty červenej farby, na nich mala modrozelenkastý plášť posiaty hviezdami. Bol to úžasný obraz Panny Márie.

Všetci hneď Juanovi uverili a padali na kolená pred obrazom. Všetky tieto okolnosti biskupa presvedčili a na určenom mieste dal postaviť kaplnku ku cti Matky Božej. Po nejakom čase kaplnku predstavali na väčší chrám. Prvých sto rokov bol obraz „Našej miléj Panej z Guadalupe“ vystavený bez ochrany proti škodlivým vplyvom počasia

a tiež dotykom perí, ružencov, pamätných predmetov. Podivuhodné bolo, že sa obraz nerozpadol, napriek tomu, že tilma mala životnosť nanajvýš 20 rokov. Tilma bola z hrubého produktu agávy, ktorý sa získava z vlákien rastliny Maguey.

Diegova tilma je skoro priehľadná, nahrubo spracovaná (ako vrecovina). Tento obraz je stále neporušený už skoro 500 rokov. Obraz je vysoký 142 cm. Postava Panny Márie je vysoká 122 cm. Má vlasy rozdelené uprostred. Panna Mária stojí na mesiaci a podopiera ju anjel s krídlami. Okolo nej vychádzajú lúče. Udržanie látky a farieb na nej po takej dlhej dobe v dobrom stave je nevysvetliteľné! V roku 1921 slobodomurári, ktorí boli prezlečení za pútnikov, položil na oltár bombu, ukrytú v kyticu kvetov. Výbuch zničil iný obraz a čiastočne aj oltár, rozbil všetky okná, poohýňal bronzový kríž, ale posvätný obraz ostal celkom neporušený. Dnes ročne pri-

chádza uctiť si Milú Pani z Guadalupe 20 miliónov pútnikov. Počas návštevy Mexika sme spoznávali aj kultúru národa a jeho históriu. Navštívili sme Národné múzeum Mexika, kde sú odkazy na život obyvateľov - Indiánov v dlhej histórii Mexika. V programe bol aj čas na odych pri pobreží Tichého oceánu.

Pamätaj, Nepoškvrnená Panna, na slová, ktoré si povedala svojmu zbožnému ctiteľovi: „Som milostivá Matka všetkých ľudí, ktorí ma milujú, veria mi a vzývajú ma o pomoc. Vypočujem ich náreky a uteším ich v smútku a v utrpení.“ Prosím ťa, buď milostivou Matkou aj mne. Úprimne ťa milujem a dôverujem v Teba. Prosím ťa, Pani z Guadalupe, vypočuj moje prosby, ak je to Božia vôľa. Daj, nech svedčím o tvojej láske a súcite, pomoci a ochrane. Neopušť ma nikdy v mojich potrebách. Amen.

D. o. Michal Jenča
snímky: autor článku

Vianočné tajomstvo Edity Steinovej

Svätá Terézia Benedikta od Kríža, vlastným menom Edita Steino-
vá, bola jednou z najväčších mys-
liteľov 20 storočia. Pápež Ján Pa-
vol II. vyhlásil Editu za patrónku Eu-
rópy nielen pre jej múdrosť, vzde-
lanie a mnohé jej filozofické diela,
ale aj pre pokoru, svätosť života a
úplné odovzdanie sa Kristovi až po
smrť. Konvertitka zo židovstva vza-
la kresťanstvo vo svojom živote ve-
mi radikálne. Krátko po krste vstú-
pila ku karmelitánkam. Hrôza dru-
hej svetovej vojny neušetrila ani
ju a kvôli svojmu židovskému pô-
vodu bola transportovaná do kon-
centračného tábora v Osvienčime,
kde aj zomrela. Svoje úvahy o ta-
jomstve Vtelenia predstavila Edita
v útľom dielku Vianočné tajomstvo.
Ježišov život vidí v jeho celistvosti
a požíva aj nás sa mu pripodobniť.
Započúvame sa teda do hlavných
myšlienok tohto diela o pravom
zmysle Vianoc:

Keď sa dni začínajú skracovať a
na zem sa vznášajú prvé snehové
vločky, vynoria sa ostýchavo a ti-
cho prvé myšlienky na Vianoce...
Sviatky lásky a radosti sú hviez-
dou, ku ktorej smerujeme. Táto
betlehemska hviezda nás vedie k
jasličkám s dieťaťom, ktoré na zem
prináša pokoj. Adventná liturgia v
nás prebúdzá svätú túžbu po Spa-
siteľovi, po vykúpení, po spravodli-
vosti a pokoji na celom svete. Toto
čakanie vyvrcholí v polnočnej omši,
kedy sa zázrak svätej noci sprítom-
ňuje na oltári: „A Slovo sa telom
stalo.“ Okamih naplnenia túžby Iz-
raela je tu.

Cirkev nás však vedie z tejto oč-
nej idylly do krutej reality hneď na
sviatok sv. Štefana a potom Ne-
viniatok, keď si oblieka červenú

farbu krvi. Štefan, ktorý prvý na-
sledoval Pána v smrti a nevinné
deti, kojenci Betlehema, boli su-
rovo zavraždení rukou kata. Títo
stoja ako družina okolo dieťatka v
jasličkách. Čo nám toto znamenie
chce povedať? Kde je jasot nebes-
kých zástupcov, kde je tichá blaže-
nosť nebeskej noci? Kde je sľube-
ný pokoj na Zemi: „Sláva Bohu na
výsostiach a na zemi pokoj ľuďom
dobrej vôle?“... Z každodenného
života vieme, že nie všetci ľudia
sú dobrej vôle.

Preto musel Syn večného Otca
zostúpiť zo slávy neba, pretože ta-
jomstvo zla zahalilo zem do noci.
Svetlo však prichádza do tmy, jed-
ným prináša spásu a milosť, za-
tiaľ, čo druhým meč a nepokoj.
Dieťa v jasliach vyžaduje totiž roz-
hodnutie, vyvoláva v nás pocit ne-
pokoj. Na jednej strane je Mária
a Jozef, pastieri a mudrci, na stra-
ne druhej učiteľa zákona, ktorí ve-
dia, že sa má narodiť v Betleheme
no nevyberú sa tam, stojí tam aj
Herodes so svojimi temnými myš-
lienkami. Pred božským dieťaťom
je každý taký, akým je naozaj, jeho
svetlo odhaľuje podstatu človeka a
vychádza najavo "zmýšľanie mno-
hých srdc".

Hoci nevieme, kam nás chce Bo-
žie dieťa viesť v našom živote, no
vieme, že "tým, čo milujú Boha,
všetko slúži na dobré". Boh sa
stal ľudským synom, aby sa ľudia
mohli stať Božími deťmi. Stal sa
nielen jedným z nás, ale jedným
s nami. Boh chce spasiť človeka
v spoločenstve, preto sme všetci
jedno. On prišiel, aby sa stal spo-
lu s nami tajomným telom: On ako
hlava, my ako časti jeho tela. Keď
Mária vyslovila svoje Áno, zača-

lo na zemi Božie kráľovstvo a ona
bola jeho prvou služobnicou. Je-
žiš v Márii prebýval ako v jedineč-
nej Arche zmluvy a všetkým, ktorí
ju prijali priniesol spásu. Najprv Jo-
zefovi, Alžbete a jej dieťaťu Jánovi.
Toto bol počiatok Božieho kráľov-
stva na zemi. Nestalo sa to pod-
ľa predstáv mnohých, veď Rima-
nia mali stále nadvládu nad zaslú-
benou zemou a kňazi držali úbohý
národ pod svojím jarmom. Každý,
kto prijal Pána, niesol jeho kráľov-
stvo skryté v sebe. Neznamená to,
že Mária, Jozef, Alžbeta boli uchrá-
není od problémov, avšak to, čo
niesli v sebe, im dávalo krídla a
pretváralo ich bremeno na ľahké.
Boh v nás a my v ňom, to je náš
podiel na Božom kráľovstve, kto-
rému základ položilo Vtelenie Bo-
žieho Syna.

Byť v jednote s Bohom je naj-
dôležitejšie, hneď potom nasle-
duje to druhé. Ak je Kristus hlava
a my sme časti jeho mystického
tela, tak patríme jeden k druhému
ako úd k údu a všetci sme jedno v
Bohu. Ak je Boh v nás a ak je Lás-
ka, tak nemôžeme nič iné než mi-
lovať bratov a sestry. Je to iná lás-
ka než prirodzená láska k ľuďom,
ktorá sa týka iba tých, ktorí sú s
nami spojení rodinným putom ale-
bo spoločnými záujmami. Ostat-
ní sú "cudzí", do ktorých nám nič
nie je, od niektorých si možno dr-
žíme odstup. Pre kresťana neexis-
tuje "cudzí človek". Je to vždy blíž-
ny, koho máme pred sebou, kto
nás potrebuje; a je jedno, či nám
je spriaznený, či sa nám páči ale-
bo nie. Či je vôbec "morálne hod-
ný" našej pomoci alebo nie. Lás-
ka Kristova nemá hranice, nikdy
neprestane, nedeš sa škaredos-

Vianoce v roku 2008; snímka: M. Magda

ti a špiny. On predsa prišiel kvôli hriešnikom, nie kvôli spravodlivým. A pokiaľ v nás Kristova láska žije, potom jednáme ako On a ideme za stratenými ovečkami. Ak s niekým nie sme vysporiadaní, pri jasliach je miesto, kde si môžeme podať ruky a navzájom si odpustiť. Toto je skutočné Božie narodenie.

Byť Božím dieťaťom znamená nechať sa viesť jeho rukou, činiť Božiu vôľu, nie svoju vlastnú. Do Pánových rúk vložiť všetky starosti a nádeje, netrápiť sa už starostou o seba a o budúcnosť. Na tomto sa zakladá sloboda a radosť Božieho dieťaťa. Ak Pán berie, je to vždy preto, lebo On sám vie, čo nám teraz najviac prospeje. Toto vedomie nám umožňuje žiť prítomnosť bez obáv o budúcnosť. "Buď vôľa tvoja!" vo svojom plnom rozsahu musí byť krédom kresťanského ži-

vota. Táto túžba musí riadiť každý náš deň od rána do večera, priebeh roka a celého života. Kto patrí Kristovi, musí prežiť celý Kristov život. Musí dozrieť do Kristovho mužného veku, raz musí vstúpiť na cestu kríža, do Getsemany a na Golgotu. Kristus je Boh i človek a kto sa chce deliť o jeho život, musí mať podiel na božskom i na ľudskom živote. Ľudská prirodzenosť, ktorú prijal, mu dala možnosť trpieť a zomrieť. Božská prirodzenosť, ktorú má od večnosti, dala jeho utrpeniu a smrti nekonečnú hodnotu a spasiteľnú moc. K tomu, aby božský život prenikol celý život ľudský, nestačí, keď budeme raz do roka kľačať pri jasličkách a necháme sa chvíľkovo uniesť kúzлом svätej noci. K tomu musí človek vstúpiť do každodenného vzťahu s Bohom cez jeho Slovo a Eucharistiu

v sile a milosti Ducha Svätého. A predovšetkým obnoviť v svojom živote modlitbu, ako nás to Spasiteľ sám učil a dôrazne nám to prikázal: "Proste a dostanete".

Kresťanské tajomstvá sú nedeliteľným celkom. Keď sa človek pohrúži do jedného, je privedený k všetkým ostatným. Tak vedie cesta z Betlehema nezadržateľne na Golgotu, od jasličiek ku krížu. Na žiaru svetla, ktoré vychádza z jasličiek, dopadá tieň kríža. Svetlo pohasína v temnote Veľkého piatku, avšak oslivo vychádza ako slnko milosti na nedeľu vzkriesenia. Cesta vteleného Božieho Syna viedla skrze kríž a utrpenie k sláve vzkriesenia. Dospieť s Ježišom, skrze utrpenie a smrť, k sláve vzkriesenia je cesta pre každého z nás, pre celé ľudstvo.

spracoval Peter Stašik

Modlitbový zápas za kňazov

Dňa 11. 11. 2018 nás v našom farskom kostole sv. Jozefa, robotníka navštívila p. Uchalová z Inštitútu Nepoškvrneného Srdca Panny Márie z Košíc.

Pozývala nás k modlitbe za kňazov. Tlmočila výzvu Panny Márie z Fatimy, ktorá nás prosí o modlitby za kňazov, lebo len za pomoci verných kňazov uskutoční víťazstvo svojho Nepoškvrneného Srdca. Panna Mária prosí modliť sa za kňazov s láskou a úctou, lebo iba skrze kňazov môžeme byť posväcovaní a len cez kňazov môže Boh byť prítomný medzi nami. Keď nebudeme mať kňazov, kto nám bude slúžiť sväté omše? Kto nám udelí rozhrešenie pri sv. spovedi? Kto nám bude vysluhovať ostatné sviatosti? Pozývala k modlitbe chorých, nešťastných, aby obetovali svoje utrpenie P. Márii za kňazov. Pozýva zvlášť mladých, ktorí vstupujú do života, rodičov, otcov a matky, ktorí budujú tento svet pre svoje deti. Inštitút Nepoškvrneného Srdca P. Márie v Košiciach organizuje modlitbový zápas za kňazov a víťazstvo Nepoškvrneného Srdca P. Márie.

Čo je modlitbový zápas...

Skupina 7 členov obetuje svoje modlitby jeden deň v týždni za konkrétneho kňaza. Odporúča sa sv. omša, ruženec, čítanie Sv. písma, obetovať v tento deň všetky radosti aj bolesti na tento úmysel. Predsavzatie neviaže pod ťarchou hriechu, môže sa kedykoľvek ukončiť, treba len oznámiť kontaktnej osobe, aby sa zabezpečila náhrada. V našich kostoloch máme menný zoznam kňazov, za ktorých sa môžeme modliť.

Kontakt pre Víťaz: Čechová Žofia tel. 0911/173 973

Kontakt pre Ovčie: Balogová Margita 051/791 77 47

Inštitút NSPM p. Uchalová tel. 055/633 49 24, mail: marta@maria.sk

Žofia Čechová

Sv. Mikuláš and Sinterklaas v Holandsku

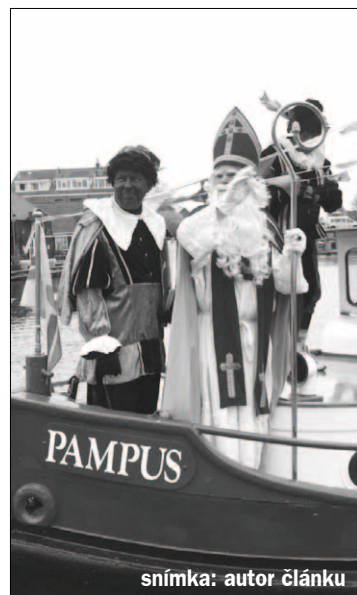
Aj naši mladí farníci sa rozišli za prácou do zahraničia a tam žijú aj so svojimi deťmi. Niektorí sa na vianočné sviatky vracajú k svojim do rodných obcí a niektorí ostávajú v ich druhom domove. Nakolko máme svoje zastúpenie aj v Holandsku, chceme vám priblížiť ich tradíciu sv. Mikuláša.

Tradične v polovici novembra, v sobotu tri týždne pred sviatkom Sinterklaas alebo Sint Niklaas dorazí do Holandska loďou z jeho domoviny v Španielsku. Tohto roku prišiel do mesta Harlem. Prichádza so svojím bielym koňom (Schimmel) a v spoločnosti pomocníkov čiernych Petrov (Zwarte Pieten). Jeho príchod je vysielaný naživo v televízii. Tento Sinterklaas každý rok zavíta do iného holandského mesta. Podľa tradí-

cie, počas niekoľkých týždňov pred jeho "narodeninami", Sinterklaas spolu so svojimi pomocníkmi chodí po strechách a počúva cez komíny, či deti boli dobré a či počúvali svojich rodičov. Ak áno, tak im necháva sladkosti vo vyčistených topánkach, ktoré si deti vyčistené odložia pri peci alebo pred radiátormi.

Vyvrcholením je večer darčiekov (Pakjesavond), keď Sinterklaas prináša darčeky dobrým deťom a uhlie deťom, ktoré nepočúvali. Deti netrpezlivo čakajú na zaklopanie na dvere. Pokiaľ však stihnú otvoriť dvere, Sinterklaas je už dávno preč, ale pred dvermi necháva plne darčiekov.

Na sv. Mikuláša, 6. decembra, Sinterklaas odchádza z Holandska. Na juhu Holandska a v Belgicku mu-

snímka: autor článku

sia deti čakať na otváranie darčiekov až do 6. decembra.

Denisa, Harlem

snímka: autor článku

Ahoj, kamaráti!

Stránku pripravuje Paula Mihoková

Aj vám ide ten adventný čas tak rýchlo? Na adventnom venci sme dnes zapálili tretiu - predposlednú sviecu. O chvíľu sú tu Vianoce a s nimi veľa jedla, sladkostí, času stráveného s rodinou a darčekov. No ešte sa na chvíľku zastavme a prečítajme si poslednú det-skú rubriku v tomto roku...

Dobrá novina - 24. ročník

Aj tento rok v našej farnosti budú malí koledníci počas vianočných sviatkov ohlasovať dobrú novinu. Toho-ročným mottom je „Padlo do úrodnej pôdy“ a zo zbierky budú podporené rôzne projekty v Ugande, predovšetkým Dom prozreteľnosti v mestečku Nkokonjeru, ktorý vedú sestry z kongregácie Malých sestier sv. Františka z Assisi od jeho založenia v roku 1928. Snahou sestier je zlepšovať život detí s postihnutím v miestnej komunite a pomôcť im vrátiť sa z rôznych zdravotných stredísk späť do rodín.

Svätec mesiaca - sv. Silvester I.

Sv. Silvestra I., 33. pápeža, si pripomíname v posledný deň roku, 31. decembra. Ako mladý zažil prenasledovanie kresťanov, počas ktorého sa skrýval v lesoch. Odtiaľ podľa legendy pochádza aj meno, ktoré si zvolil, keďže Silvester znamená v latinčine „obyvateľ lesov, lesný muž“. Podľa ďalšej legendy vyliečil rímskeho cisára Konštantína Veľkého z nevyliciteľnej choroby a pokrstil ho. Ako dar vďaka mu cisár dal po-

zemok (tzv. Patrimonium Petri), na ktorom je postavený Vatikán.

Zjavenie Pána - Traja kráľi

V tento deň oslavujeme to, že sa Ježiš dal poznať ako Boží Syn mudrcom z východu a cez nich všetkým národom, keďže mudrci neboli židovského pôvodu. Vo Svätom písme o nich píše evanjelista Matúš, ktorý však neuvádza presný počet ani to, že boli kráľmi. Tradícia o troch kráľoch vznikla pravdepodobne z troch darov: zlata, kadidla a myrhy. Každý dar znamenal niečo iné - zlato symbolizovalo večnosť a dokonalosť, kadidlo, teda skôr dym z kadidla, zasa smerovanie myšlienok k Bohu a myrha predstavovala veľkú úctu kráľov.

Na tento sviatok kňaz pri sv. omši požehnáva vodu a soľ. Potom chodí po príbytkoch a požehnáva ich svätenou vodou.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

Čo mám robiť s mojou agresivitou?

Často ma popadne zlosť, útočnosť a túžba po vzbure. Preto mám strach, že jedného dňa sa dopustím niečoho zlého alebo niekomu ublížim. Každého z nás sa tento problém dotýka, aspoň občas.

Drahí moji priatelia, existujú dva druhy hnevu. Jednak je to skôr štýl reči, ktorým niečo zdôrazňujeme. Nejde tu o nedostatok mentálneho sebaovládania, ale je to výrazový prostriedok, ktorým sústreďujeme pozornosť na nejaký výrok.

Potom je tu ďalší druh hnevu. No v tomto prípade ide o stratu kontroly nad sebou. Napríklad keď sa otec kvôli únave neovládne a udrie svojho syna alebo keď sa nervózna manželka vykričí na svojho manžela. Obávam sa, že toto je druh hnevu, ktorý pociťujeme všetci.

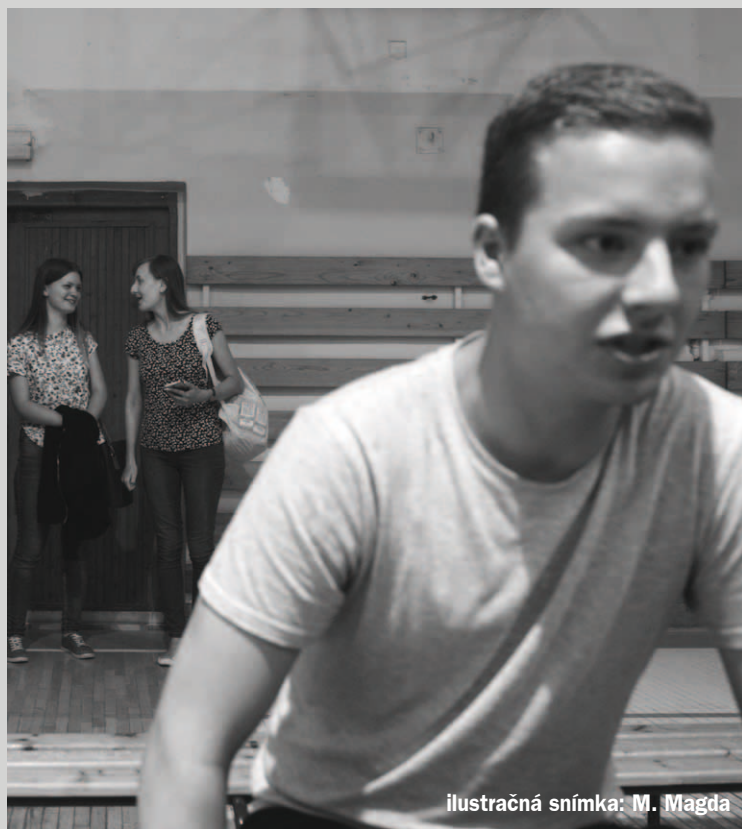
Zapamätajte si: hnev sám o sebe nie je zlý. Je to prirodzený inštinkt, ktorý vás nabáda, aby ste zmenili veci, ktoré sú nesprávne. Ale len čo sa vám vymkne spod kontroly, stáva sa nebezpečný, a to veľmi nebezpečný. Môžete ním zraniť veľa ľudí. A nielen to, človek ním predovšetkým zraňuje sám seba. Hnev vná-

ša do všetkých emócií chaos, strach, pocit viny, úzkosť a nedostatok energie.

Mnohí si myslia, že hnev ich robí nadradenými a mocnejšími, ako sú ostatní. Neuvedomujú si, že hnev je veľká slabosť človeka. Aj pes a osol sa môžu rozzúriť. Ale ani jeden z nich sa nedokáže ovládať.

Vypelost človeka spočíva v sebaovládaní, ktoré je ovocím Ducha Svätého. Ak chcete,

aby vás ľudia mali radi, ovládajte svoj hnev. Nahnevanému človeku sa všetci vyhýbajú a ohovárajú ho za chrbtom. Nikdy nevie, na čom je.

ilustračná snímka: M. Magda

Trampoty v manželstve

128. Ako predchádzať krízam v manželstve?

**Nepopieram potrebu
pomáhať manželstvám
prežívajúcim krízu,
avšak chcel by som sa
venovať tomu, čo tre-
ba robiť, aby ku kríze
v manželstve nedošlo.
Je užitočné držať sa
hesla hasičov: „Rad-
šej predchádzať požia-
ru, ako ho hasiť.“**

Ak mám o danej téme hovoriť vážne, musíme najskôr určiť diagnózu, prečo v manželstve ku kríze došlo. Samozrejme, že nie je možné opísať všetky príčiny, ale pokúsím sa vymenovať aspoň niektoré vážne a často sa opakujúce dôvody manželských kríz.

Koniec koncov, o živote v riaceho človeka rozhodujú tri činitele: rozum, vôľa a milosť. Ten, kto odmieta Boha z vlastnej vôle, sa zrieka zadarmo danej milosti. Škoda! Rozum nám má pomôcť rozlíšiť, čo je pre nás dobré a najmä užitočné tu na zemi, ako aj z hľadiska večnosti. Vôľa umožňuje uskutočňovať dobrý, hoci neraz náročný program života. Zatiaľ, čo milosť nám pomáha tam, kde ľudské sily nestačia.

Tí manželia, ktorí sa naozaj držia Boha, Jeho prikázaní, modlitby (zvlášť spoločnej manželskej modlitby), praktizujú náboženský život a žijú zo sviatos-

tí, sa k vážnym krízam nikdy nedopracujú.

Iste, prežívajú rozmanité ťažkosti, avšak ich prekonávanie utužuje ich manželské puto. Jednoznačne je to opísané v podobenstve o dome postavenom na skale. Ak je dom postavený na skale, nezrúti sa ani vtedy, keď sa naňho oboří víchor a búrka, pretože stojí na skale (porov. Mt 7,24-27). Na inom mieste zase čítame: „a tou skalou bol Kristus“ (-1Kor 10,4).

Keď manželia prežívajú krízu, obyčajne sa predtým vzdialili od Boha a od Jeho prikázaní a preto obnova ich vzťahu závisí od ich návratu k Bohu. Spoved', spoločná modlitba, plná

účasť na svätej omši, spojená s prijatím Eucharistie, pôsobia neraz ako zázračný balzam na rany manželov. Čím viac sa obaja „privinú“ k Bohu na etape nápravy svojho manželstva, tým rýchlejšie a istejšie vstanú z pádu.

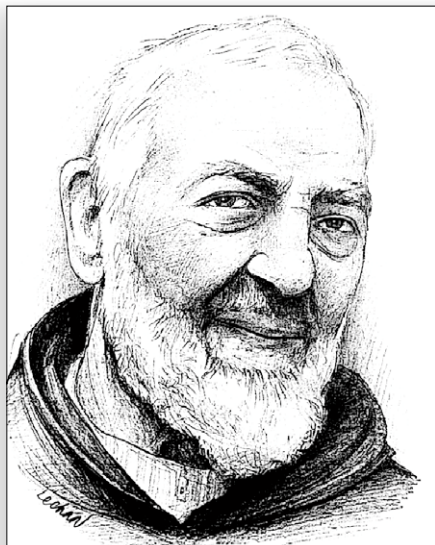
Dodávam, že tieto výroky a rady nie sú želaním plynúcim z mojej nábožnosti, ale overenou životnou skúsenosťou. Základom pre toto presvedčenie sú pre mňa rozhovory s mnohými manželmi, ktorí sa nachádzali v rôznom krízovom stave.

Samozrejme, okrem týchto vyššie spomínaných rád - sviatosť zmierenia + spoločná modlitba manželov + svätá omša + Eucharistia je dôležitá najmä starostlivosť o krásny každodenný život, teda aj usporiadaný pohlavný život, čo je zaručenou a účinnou ochranou pred manželskou krízou.

MUDr. Vaščák Blažej

Vianočná sv. spoved' 2018

Utorok 18. 12. 2018	Vítaz	16:00 – 18:00
	Široké	16:00 – 18:00
Streda 19. 12. 2018	Ovčie	16:00 – 18:00
	Široké	16:00 – 18:00
Štvrtok 20. 12. 2018	Ovčie	15:00 - 18:00
Piatok 21. 12. 2018	Vítaz	9:00 – 12:00
		14:30 – 17:30
Sobota 22. 12. 2018	Široké	9:00 – 11:30
		14:00 – 17:00
Nedeľa 23. 12. 2018	Sabinov	14:00 - 18:00

Stretnutia modlitbovej skupiny Pátra Pia

vo Vítaze

sobota: 20. 10. 2018

sobota: 24. 11. 2018

sobota: 29. 12. 2018

“Človek nedosiahne spásu bez modlitby, ani nevyhrá boj bez nej. Je na vás, ako sa rozhodnete.” (sv. Páter Pio)

Modlitba

Ó, Bože, náš Otec, Ty si útechou a nádejou ľudstva. Daj, aby sme podľa príkladu svätého Pia z Pietrelciny ustavične obnovovali svojho ducha a milovali rozjímanie a modlitbu, aby sa tak náš život stával svedectvom viery v Tvoju dobrotu.

Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

Uzmierujme Pána modlitbami! Nech nám nie je ľahostajný osud nás i našich rodín, ale aj celého sveta.

Stalo sa

- 23. 11. v piatok bolo po sv. omši vo farskom kostole vo Vítaze stretnutie všetkých birmovancov (aj z Ovčia)
- 28. 11. v stredu sme vo Vítaze oslávili 17. výročie konsekrácie kostola sv. Ondreja a 26. výročie konsekrácie farského kostola sv. Jozefa, robotníka slávnostnými svätými omšami
- 29. 11. vo štvrtok sme oslávili 26. výročie konsekrácie filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí slávnostnou sv. omšou o 17:00
- 30. 11. v piatok bola odpustová slávnosť sv. Ondreja v tomto starobyľom kostolíku na Vyšnom konci, zasvätená tomuto svätcovi; slávnostnú sv. omšu o 18:00 celebroval Matúš Hatok, kaplán vo farnosti Jarovnice
- 2. 12. v 1. adventnú nedeľu bola odpustová slávnosť sv. Barbory v Ovčí so slávnostnou sv. omšou o 10:30, ktorú celebroval Marek Džurbala, farár v Sačurove
- 15. 12. začal sa modliť v našich rodinách deviatnik "Hľadanie prístrešia" pred narodením Ježiša Krista

Stane sa

- 16. 12. v nedeľu bude pri sv. omši v Ovčí o 9:00 a vo Vítaze o 10:30 požehnanie a vyslanie našich koledníkov, ktorí sa aj v tomto roku zapoja do koledníckej akcie Dobrá novina
- 17. 12. v pondelok navštívime chorých doma pred Vianocami
- 25. 12. v utorok slávime jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša
- 28. 12. v piatok po svätej omši, ktorá bude o 17:00, nám zavinšujú a zakoledujú naše deti zo súboru Pridančatá a súboru Pridaň
- 29. 12. v sobotu ráno bude stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. Pátra Pia vo farskom kostole
- 25. a 26. 12. budú naši mladí chodiť po koledovaní v populárnejších hodinách; výťažok z koledovania Dobrej noviny pôjde na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- 31. 12. na Silvestra bude otvorený kostol od 23:30 do polnoci pre tých, ktorí chcú privítať Nový rok pred Sviatosťou; o 24:00 bude eucharistické požehnanie
- 1. 1. 2019 slávnosť Bohorodičky Panny Márie, prvý deň v roku je prikázaným sviatkom
- 6. 1. slávnosť Zjavenia Pána, ľudovo nazývaný Traja Králi, je prikázaným sviatkom; v tento deň bude pri sv. omšiach požehnanie „Trojkraľovej vody“ a popoludňé požehnanie domov
- 12. 1. v sobotu o 10:00 bude spoločná krstná náuka na fare v katechetickom mieste
- 13. 1. je nedeľa Krstu Krista Pána, touto nedeľou sa končí vianočné obdobie a začína sa obdobie cez rok

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
17. 12.	Pondelok	7:00	† Helena Sokolová		
18. 12.	Utorok	18:00	† Veronika a Tomáš, Ján a Helena		
19. 12.	Streda			18:00	† Jozef, Mária a Ján Kráľovci
20. 12.	Štvrtok	7:00	† Ondrej Šuster	18:00	† Štefan Šimčík (výročná)
21. 12.	Piatok	18:00	† Miroslav, Albert, Ondrej a Štefan		
22. 12.	Sobota	7:00	† Ján Bednár		
23. 12.	4. adventná nedela - C	7:30	70: Mária Blizmanová	9:00	za ZBP rodiny Viktora Jenču
		10:30	za farnosť		
24. 12.	Štedrý deň	24:00	vlastný úmysel	22:00	vlastný úmysel
25. 12.	Narodenie Pána	7:30	za farnosť	9:00	† Apolónia a Ján Jenčovci
		10:30	70: Mária Francová		
26. 12.	Sv. Štefan	7:30	† Štefan, Helena a sr. Alma Novotní	9:00	† Štefan a Veronika Balogovci
		10:30	60: Štefan Pribula		
27. 12.	Štvrtok	18:00	† František, Helena a František		
28. 12.	Piatok	17:00	za ZBP rodiny Balogovej	18:00	40: Marcel Baran a za jeho rodinu
29. 12.	Sobota	7:00			
30. 12.	Nedela Svätej rodiny	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP Lucie
		10:30	60: Ján Baloga		
31. 12.	Pondelok sv. Silvester	15:00	za ZBP rodiny Novotnej	8:00	za dobrodincov, ktorí pomohli levočským pútnikom
1. 1.	Panny Márie Bohorodičky	7:30	70: Anton Baloga	9:00	† Jozef, Anna, Jozef a Peter
		10:30	za farnosť		
2. 1.	Streda	18:00	vlastný úmysel		
3. 1.	Štvrtok	18:00	70: Darina Vardžíková		
4. 1.	Piatok	18:00	† Štefan a Františka Novotní	17:00	† Helena a Jozef Balogovci
5. 1.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov ružencového bratstva	17:00	za živých a mŕtvych členov ružencového bratstva
6. 1.	Zjavenie Pána	7:30	za farnosť	9:00	70: Bohuznáma osoba
		10:30	† Jozef, Helena a Alžbeta		
7. 1.	Pondelok				
8. 1.	Utorok	18:00	† František Bednárík a Mária Gregová		
9. 1.	Streda			17:00	za ZBP Bohuznámej rodiny
10. 1.	Štvrtok	7:00	za ZBP Bohuznámej osoby		
11. 1.	Piatok	18:00	† Ján Majerník	17:00	† Ondrej a Viktória Kočíkovci
12. 1.	Sobota	7:00	70: Jozef a 70: Veronika Baluchovci		
13. 1.	Krst Krista Pána	7:30	za farnosť	9:00	† Ján a Apolónia Humeňanskí
		10:30	za ZBP Bohuznámej rodiny		

30. 11. 2018 odpust sv. Ondreja, apoštola

Slávnostný kazateľ Mgr. Matúš Hatok,
kaplán vo farnosti Jarovnice

2. 12. 2018 odpust sv. Barbory, mučenice v Ovčí

Slávnosti predsedal Mgr. Marek Džurbala, farár vo farnosti Sačurov

6. 12. 2018 prišiel k nám sv. Mikuláš

